

หัวหน้าศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำเขาย้อยวิทยา เป็นชาวเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ได้พัฒนาปรับปรุงศูนย์ศิลปะไทยดำ รวบรวมภูมิปัญญาต่าง ๆ และเผยแพร่รำแคนไทยดำ อยากเห็นเพชรบุรีเป็นเมืองที่คนมีคุณค่าทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจดี นางฉนวน เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป มีความเห็นว่าพระนครคีรีเป็นเอกลักษณ์ของเพชรบุรี วัดมหาธาตุเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนเพชรบุรี การเอาคำขายเอาเปรียบนักท่องเที่ยวเป็นปัญหาที่ควรแก้ไข

2.5 นายห้อย เกษมสงคราม อายุ 73 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีอาชีพทำนา มีตำแหน่งเป็นกรรมการศูนย์วัฒนธรรม เป็นชาวเพชรบุรีโดยกำเนิด มีบทบาทหน้าที่ในการอนุรักษ์งานจักสาน โดยเผยแพร่แก่เยาวชน ถ่ายทอดและอนุรักษ์ภาษาเขียนไทยดำ(โชน) อยากเห็นบ้านเมืองเจริญ มีระเบียบ ข้าราชการร่วมมือกันพัฒนา เป็นอันหนึ่งอันเดียว ไม่แตกแยก ร่มเย็น มีระเบียบ สงบสุข นายห้อย เกษมสงคราม มีผลงานในการอนุรักษ์ลวดลายการจักสานป่านเฟื่อน ลวดลายโบราณ สามารถอ่านเขียนอักษรไทยดำ ประสงค์จะให้เพชรบุรีเป็นเมืองท่องเที่ยว และเห็นว่าปัญหาเร่งด่วนที่ควรแก้ไขคือ การจราจรในเมือง

2.6 พระเทพสุวรรณมุนี อายุ 70 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และสอบได้เปรียญธรรม 5 ประโยค เป็นเจ้าคณะจังหวัดเพชรบุรี เป็นชาวเพชรบุรีโดยกำเนิด มีบทบาทหน้าที่ในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม พระเทพสุวรรณมุนี เป็นที่พึงยึดเหนี่ยวจิตใจของคนเมืองเพชร เป็นที่ปรึกษากลุ่มคนรักเมืองเพชร และเกื้อกูลสังคม อยากคนให้เพชรบุรีกินดีอยู่ดีพอสมควรแก่สถานภาพ มีความร่มเย็นเป็นสุข บ้านเมืองสงบ ผลงานที่ผ่านมาคือ การปฏิสังขรณ์พระปรางค์วัดมหาธาตุ ซ่อมพระธาตุจอมเพชร เห็นว่าศิลปวัฒนธรรม ขนมหวาน สถาปัตยกรรมศาสตร์เป็นเอกลักษณ์ของคนเพชรบุรี และเห็นว่าวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนเพชรบุรี ปัญหาเร่งด่วนที่ต้องแก้ไขคือศีลธรรมจริยธรรม

3. บุคลากรทางศิลปะ

3.1 นายทองร่วง เอมโษษฐ์ อายุ 54 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีอาชีพรับจ้าง และเป็นกรรมการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี บ้านเดิมอยู่ที่จังหวัดสมุทรสงคราม มีบทบาทหน้าที่เป็นช่างปูนปั้นและถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับปูนปั้น ผลงาน

ที่ปรากฏคือ ซ่อมบูรณะวัดพระศรีรัตนศาสดาราม และพระบรมมหาราชวัง ในวาระฉลอง 200 ปี มีความเห็นว่างานศิลปะ และขนมหวานเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี ควรแก้ไขปัญหาเร่งด่วนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

3.2 นายสมศักดิ์ อิสมันยี อายุ 48 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพรับจ้าง และเป็นกรรมการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี เป็นนักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ เป็นแกนนำกลุ่มคนรักเมืองเพชร เป็นนักดนตรีเพื่อชีวิต อยากให้เพชรบุรีเป็นเมืองวัฒนธรรม ร่มรื่น ร่มเย็น มีแม่น้ำเพชรใสสะอาด ชุมชน นายสมศักดิ์เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปทางด้านดนตรีและวัฒนธรรม เป็นผู้ร่วมก่อตั้งกลุ่มคนรักเมืองเพชร ให้ความคิดที่ว่า “คนเพชรเป็นเอกลักษณ์ของเพชรบุรี และมีวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจ” อีกทั้งเห็นว่าปัญหาเร่งด่วนที่ควรแก้ไขคือ การรุกรานทางวัฒนธรรม

3.3 นางบุญเจื่อน เอ็มโอยฐ์ อายุ 43 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 มีอาชีพรับจ้าง และเป็นกรรมการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี เป็นชาวเพชรบุรีโดยกำเนิด เป็นช่างปูนปั้น อยากเห็นเพชรบุรีเจริญในด้านวัฒนธรรม เป็นผู้อนุรักษ์ศิลปะปูนปั้นแบบโบราณ เห็นว่า “พระปรางค์วัดมหาธาตุน่าจะเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี และมีศาลหลักเมืองเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนเพชรบุรี ปัญหาเร่งด่วน คิดว่าควรแก้ไขคือการอนุรักษ์ดูแลต้นมะฮ้อกานี

3.4 นายประสม สุสุทธิ อายุ 75 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 8 มีอาชีพรับจ้าง มีตำแหน่งเป็นรองประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี เป็นกรรมการสำนักศิลปวัฒนธรรมสถาบันราชภัฏเพชรบุรี เป็นชาวเพชรบุรีโดยกำเนิด มีความสามารถทางหยากรประกอบเครื่องสด มีผลงานในการศึกษาวัฒนธรรมด้านทัศนศิลป์ เห็นว่า “เขาวังพระรามราชนิเวศน์ และพระปรางค์ห้ายอดวัดมหาธาตุ เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี และเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนเพชรบุรีด้วย คิดว่าปัญหาเร่งด่วนที่ควรแก้ไขคือปัญหาเกี่ยวกับการจราจร ปัญหาโรงเรียนต่าง ๆ

3.5 นายสุพัฒน์ ศิลปสร อายุ 71 ปี วุฒิการศึกษา พ.ม. ปัจจุบันเป็นข้าราชการบำนาญ เป็นชาวเพชรบุรีโดยกำเนิด มีฝีมือทางด้านการต่อกลายกระดาษ การตัดแต่งกระดาษ อยากให้เยาวชนรู้จักเคารพผู้ใหญ่ ส่งเสริมการกีฬาและอยากให้เพชรบุรีเป็นศูนย์

รวมของศิลปวัฒนธรรม ผลงานที่ผ่านมา เป็นผู้ผลิตครอบไตรดอกไม้สด สร้างกุฏิวัดพระทรง งานอนุรักษ์การดอกกระดาศไทยโบราณและศิลปะต่างๆ มีทักษะต่อจังหวัดเพชรบุรี คือ ภาพจิตรกรรมตามวัดต่างๆ ศิลปะปูนปั้นเมืองเพชร เป็นเอกลักษณ์ของเพชรบุรี ศูนย์รวมจิตใจของชาวเพชรบุรีได้แก่วัด ปัญหาเร่งด่วนคือควรฟื้นฟูจิตใจของประชาชนให้มีคุณธรรม ปราศจากนักเลง

4. บุคลากรทางธุรกิจ

4.1 ว่าที่ ร.ต.จิตร ศิระธรานนท์ อายุ 46 ปี จบปริญญาตรีทางรัฐศาสตร์ เป็นประธานหอการค้าจังหวัดเพชรบุรี มีบทบาทหน้าที่เป็นวิทยากรท้องถิ่นด้านเศรษฐกิจและการเมือง เป็นผู้สื่อข่าว และเป็นแกนนำกลุ่มคนรักเมืองเพชรด้านธุรกิจ เป็นผู้ดูแลผลประโยชน์คุ้มครองผู้ประกอบการ รับผิดชอบให้ชื่อของท้องถิ่น เอกลักษณ์ของเพชรบุรี คือ มีศิลปวัฒนธรรมที่ไม่เหมือนใคร ศูนย์รวมจิตใจของคนเพชรคือ วัด ปัญหาเร่งด่วนคือ ขยะและสิ่งแวดล้อม

นางประโยชน์ สุนทรวาทะ อายุ 61 ปี จบอาชีวศึกษา เป็นนักธุรกิจ เจ้าของและผู้จัดการสำนักพิมพ์เพชรภูมิ เป็นแกนนำกลุ่มคนรักเมืองเพชร อยากให้คนเพชรมีสำนึกในการเลือกผู้นำท้องถิ่น ด้วยความเข้าใจของตนเอง นางประโยชน์ สุนทรวาทะ เป็นผู้รู้จักทั่วไปในวงสังคม มีหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเป็นปากเสียงให้แก่ประชาชน กล้าเสนอความจริง ชื่อสัตย์ต่ออุดมการณ์ มีนักหนังสือพิมพ์ส่วนกลางหลายฉบับ อยู่ในเครือข่ายการทำงาน เห็นว่าเอกลักษณ์ของเพชรบุรีคือ พระนครคีรี ศิลปะปูนปั้น สถานที่ต่างๆ ขนมห่มอแกเมืองเพชร ศูนย์รวมจิตใจของคนเพชรบุรีคือ แม่น้ำเพชรบุรี ปัญหาเร่งด่วนคือการจราจรและผังเมือง ผู้นำท้องถิ่นขาดวิสัยทัศน์ การขุดลอกแม่น้ำเพชรบุรีให้ดีขึ้น

4.3 นายวิไลต เตชะไพฑูริย์ อายุ 31 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นนักธุรกิจ เจ้าของและผู้จัดการบริษัทรีเจนที่ฮันยงพัฒนา จำกัด เป็นแกนนำกลุ่มคนรักเมืองเพชร เป็นผู้ผลักดันในด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ผักปลอดสารพิษสมุนไพรไทย อยากให้เพชรบุรี มีทิศทางและส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรโดยคนท้องถิ่นในด้านอุตสาหกรรมและการจัดการในเรื่องทรัพยากรที่ดิน ป่าไม้ แม่น้ำ อยากเห็นศิลปวัฒนธรรม

ธรรมได้รับการสานต่อสืบเนื่อง ระบบเกษตรกรรมเป็นแบบยั่งยืนผสมผสาน อุตสาหกรรมผ่านการเลือกสรรของท้องถิ่น ก่อนที่จะเข้ามา เพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นอย่างแท้จริง เป็นผู้ที่ส่งเสริมให้ท้องถิ่นเกิดกระบวนการต่อเนื่อง ในการสร้างสรรค์ท้องถิ่นเอง มีส่วนร่วมในการก่อตัวของกลุ่มคนรักเมืองเพชร เห็นว่าวัฒนธรรมพื้นบ้านทั้งคงามและหลากหลายเป็นเอกลักษณ์ของเพชรบุรี ศูนย์รวมจิตใจคือ พุทธศาสนาแบบประเพณีนิยม ปัญหาเร่งด่วนคือ ทิศทางของเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ที่เข้ามาโดยขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจ

4.4 นายปริญญา สุนทรวาทะ อายุ 35 ปี วุฒิการศึกษา นิติศาสตรบัณฑิต ปัจจุบันเป็นนักธุรกิจ ตำแหน่งบรรณาธิการผู้ช่วยฝ่ายบริหาร ของหนังสือพิมพ์เพชรภูมิ เป็นทนายความที่ปรึกษาทางกฎหมาย แก่ผู้ต้องการความช่วยเหลือ และเป็นแกนนำกลุ่มคนรักเมืองเพชรด้านสื่อมวลชน เป็นชาวเมืองเพชรโดยกำเนิด ใฝ่ฝันจะมีทีมผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชน มีการกระจายอำนาจทางการคลัง เงินภาษีทุกบาทของเมืองเพชรอยู่พัฒนาเมืองเพชร และ ข้าราชการถูกตรวจสอบและปลดได้ โดยประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการเอง นอกจากนี้ ยังเห็นว่าคลองน้ำเน่าบริเวณถนนราชดำเนิน ควรถมเป็นถนนสำหรับรถจักรยาน ควรปลดผ้าคลุมต้นไม้ฮ็อกกานี ให้เอกชนดำเนินการโรงฆ่าสัตว์ แทนเทศบาล ตลาดบริเวณถนนพานิชเจริญและถนนสุรินทรฤาไชยควรย้ายออกไป ให้ชะอำมีแหล่งบำบัดน้ำเสีย เห็นว่าพระนครคีรี กับพระราชวังรามราชนิเวศน์ เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี และมีแม่น้ำเพชรบุรีเป็นศูนย์รวมจิตใจ ปัญหาที่ควรรีบเร่งแก้ไขคือ ผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น ผู้บริหารองค์กรของจังหวัดในระดับสูงและระดับล่าง

4.5 นายจรินทร์ แสงเจริญ อายุ 34 ปี วุฒิการศึกษา ป.วท. เป็นชาวเพชรบุรีโดยกำเนิด ปัจจุบันเป็นนักธุรกิจ เป็นกรรมการบริหารสาขาพรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดเพชรบุรี เป็นกรรมการบริหารกลุ่มทางเลือกใหม่ เป็นกรรมการและประชาสัมพันธ์ชมรม วิทยุสมัครเล่นจังหวัดเพชรบุรี เป็นอาสาสมัครกู้ภัยมูลนิธิสว่างสรรเพชญธรรมสถาน มีความประสงค์ ที่จะให้เกิดการพัฒนาพื้นที่ ภายใต้กรอบของแผนแม่บท ทั้งในระดับจังหวัดและอนุภูมิภาค เพื่อให้อุตสาหกรรมเติบโตอย่างรวดเร็วและยั่งยืน โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพสังคม, เกิดการพัฒนาระบบเกษตรกรรมแผนใหม่

โดยการจำแนกพื้นที่ ตามภาวะการตลาด ดินและน้ำ โดยมีสหกรณ์เป็นกลไกทางการตลาด และเงินทุน, เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกระจายทั่วพื้นที่ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยมีประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และธรรมชาติ เป็นจุดขาย และหวังอยากให้จังหวัดเพชรบุรี เป็นจังหวัดที่ภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม การท่องเที่ยว กับชุมชน เจริญเติบโตไปพร้อมๆ กัน ตามสัดส่วนที่เหมาะสม โดยไม่ก่อผลกระทบต่อกันและกัน นายจรินทร์ แสงเจริญ มีผลงานด้านการพัฒนาชุมชนหน้าพระลาน-ไทรโลก ในฐานะรองประธานชุมชน จนเป็นที่ยอมรับ และเป็นตัวอย่างแก่ชุมชนอื่นๆ นอกจากนี้ ยังก่อตั้งสภาพรรคประชาธิปไตยขึ้นในจังหวัดเพชรบุรี จนสำเร็จเป็นครั้งแรก มีความคิดว่าประวัติศาสตร์ ศิลปสกุลช่างเพชรบุรี ความสมบูรณ์หลากหลายของทรัพยากรท้องถิ่น เป็นเอกลักษณ์ โดยมีศาสนาและการปฏิสัมพันธ์ภายในชุมชนเป็นศูนย์รวมจิตใจ ปัญหาเร่งด่วน ที่คิดว่าควรรีบแก้ไขคือ ขาดแผนแม่บท ในการควบคุมการจัดสรรทรัพยากรท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม การขาดแคลนระบบสาธารณูปโภคในพื้นที่อุตสาหกรรม ปัญหายาเสพติดและอาชญากรรม

5. บุคลากรทางการเมือง

- 5.1 **5.1.นายยุทธ อังกิ้นันท์** อายุ 61 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมปีที่ 6 เป็นชาวเพชรบุรี โดยกำเนิด ปัจจุบันเป็นนักการเมือง ในตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเพชรบุรี มีหน้าที่ในการพัฒนาจังหวัด ได้ผลักดันเรื่องเขื่อนแม่ประจันต์ ผลักดันเรื่องห้วยแม่ฉาก และผลักดันเรื่องทางเชื่อมหมู่บ้าน คิดว่าเพชรบุรีจะมีความเจริญตามโซนต่าง ๆ เช่น โซน 3 การควบคุมการเกษตร การท่องเที่ยวเจริญขึ้น เคยมีผลงานในการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เป็นประธานกรรมการทวงนารายณ์บรรทมสินธุ์คืนมาได้ และเขื่อนแม่ประจันต์เริ่มลงมือก่อสร้างแล้ว มีทัศนะว่า เขาวัง พระปรางค์วัดมหาธาตุ ศิลปวัฒนธรรม และวังบ้านปืน เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี วัดวาอาราม เป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวเพชรบุรี ยาเสพติด เป็นปัญหาที่ควรรีบแก้ไขอย่างเร่งด่วน

5.2 กำนันเสน่ห์ บุณนารมย์ อายุ 46 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นชาวเพชรบุรีโดยกำเนิด ปัจจุบันมีอาชีพทำนา เป็นกำนันตำบลบางขุนไทร มีหน้าที่ออกตรวจร่วมกับกลุ่มอนุรักษ์ชายฝั่ง ดำรงหมู่บ้าน เฝ้าระวังชายฝั่งทะเล กำนันเสน่ห์คิดว่า

ปัจจุบันราษฎรมีความเป็นอยู่ที่ดี และอยู่อย่างผาสุก และอยากให้เพชรบุรีมีความเจริญรุ่งเรือง ปราศจากยาบ้า ในอนาคต มีผลงานการป้องกันอาชญากรรม และจับผู้กระทำผิดได้ในทันตะเห็นว่า เขาวัง และงานพระนครคีรี เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี โดยมีงานราชพิธีสำคัญเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวเพชร

5.3.หม่อมหลวงสิริน พรรณรายณ์ อายุ 49 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาโทที่กรุงเทพมหานคร ปัจจุบันอยู่ที่จังหวัดเพชรบุรี เป็นนักธุรกิจ นักการเมืองท้องถิ่น และ รองประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี เป็นที่ปรึกษาสำนักศิลปวัฒนธรรมสถาบันราชภัฏเพชรบุรี ใฝ่ฝันว่า "เมืองเพชรบุรีจะเป็นเมืองท่องเที่ยวอันงดงาม ผู้คนมีอัธยาศัยที่ดีงาม เป็นที่ประทับใจผู้มาเยือน มีความเอื้อเฟื้อ และเอาใจใส่ต่อผู้มาท่องเที่ยวเยี่ยมชม ในอนาคต เพชรบุรีจะเป็นเมืองที่มีความสมบูรณ์ อุดมไปด้วยทรัพยากรอันหลากหลาย และมากค่าด้วยศิลปวัฒนธรรมที่เลื่องลือ ของเมืองเพชร เคยได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาจังหวัด ช่วยเหลือกลุ่มสตรีอาสาพัฒนาตามอำเภอต่างๆ จัดทำหนังสือเพื่อเผยแพร่ประวัติศาสตร์วัฒนธรรม บุคคล สถานที่ เผยแพร่ไปทั่วประเทศ มีความคิดว่าศิลปวัฒนธรรมอาหารคาว-หวาน เขาวัง วังบ้านปืน วัดไทย เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี มีวัฒนธรรมที่หลากหลายในแต่ละอำเภอ เป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวเพชรบุรี ปัญหาที่ควรเร่งรีบแก้ไข คือ ปัญหายาบ้า ชาวไร่ประสบปัญหาหาราคาพืชตกต่ำ

5.4.นางบุปผา อังกนันท์ อายุ 53 ปี วุฒิการศึกษาระดับ ป.วส. เป็นชาวเพชรบุรี ปัจจุบันดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีอำเภอเมืองเพชรบุรี มีบทบาทในเรื่องการให้ประชาชนแยกขยะ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และการกำจัดน้ำเสีย ใฝ่ฝันให้เยาวชนปลอดยาเสพติด ประชาชนรู้จักระบบสุขภาพ ভাল ประชาชนมีอาชีพโดยทั่วหน้า เป็นเมืองปลอดสารพิษ ประชาชนรัก และหวงแหนชื่อเสียงของจังหวัด และต้องการให้เศรษฐกิจดี นางบุปผา อังกนันท์ มีผลงานด้านการกำจัดน้ำเสีย สร้างอาชีพให้กับประชาชน ยกย่องการศึกษาให้เด็กผู้ด้อยโอกาส มีความคิดว่า ศิลปวัฒนธรรม และทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว เป็นเอกลักษณ์ของเมืองเพชร โดยมีศาสนาเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวเพชรบุรี ปัญหาเร่งด่วนที่ควรแก้ไขคือการให้ประชาชนรู้คุณค่าของประเพณีไทย การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การหวงแหนศิลปวัฒนธรรม

6. บุคลากรทางสังคม

6.1. พระครูโสภณพัฒนกิจ อายุ 75 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และสอบได้นักธรรมตรี เป็นชาวเพชรบุรี มีบทบาทในการให้การศึกษาในเชิงสนับสนุน เช่น ด้านสถาปัตยกรรม และเป็นที่พึ่งทางใจ อยากเห็นเพชรบุรีเจริญก้าวหน้า เพื่อประชาชนในท้องถิ่นจะได้ตื่นตัว และรักท้องถิ่นของตนเอง ผลงานที่สำคัญคือ ให้ที่ธรณีสงฆ์ของวัดบันไดอิฐ ตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพชรบุรี ขอที่ธรณีสงฆ์วัดมหาธาตุ วัดโพธิ์กรู รวม 25 ไร่ สร้างศูนย์บริการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชสำเร็จ ขอที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 40 ไร่ ตั้งวิทยาลัยสารพัดช่างหลังเขابันไดอิฐ คิดว่าพระนครคีรีเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี มีหลวงพ่อดังวัดเขابันไดอิฐเป็นศูนย์รวมจิตใจ ปัญหาเร่งด่วนที่ควรแก้ไขคือ การคมนาคม ถนนหนทาง

6.2 นางสาวจินดา กาญจนเกียรติ อายุ 50 ปี จบการศึกษาชั้นปริญญาโท เป็นชาวเพชรบุรีโดยกำเนิด ปัจจุบันเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ โดยเป็นผู้จัดการ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เขตเพชรบุรี เป็นแกนนำกลุ่มคนรักเมืองเพชร ด้านชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และเป็นประธานชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อยากให้เพชรบุรีปรับปรุงภาพเมืองเพชรให้เป็นเมืองท่องเที่ยว ผู้คนมีอาชีพ เป็นเมืองท่องเที่ยวที่เป็นเมืองเก่าบรรยากาศเก่าๆ มีกลุ่มท่องเที่ยวทุกระดับ ที่ประทับใจในศิลปวัฒนธรรมวิถีชีวิตแบบไทย มีความเห็นว่า พระนครคีรีเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี มีวัดมหาธาตุเป็นศูนย์รวมจิตใจ ปัญหาเร่งด่วนที่ควรเร่งแก้ไขคือ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาการเข้ามาของอุตสาหกรรมควบคุมไม่ได้และควรจำกัดพื้นที่ อุตสาหกรรมเขต 3 ควรกำจัดทัศนยะของคนที่มีทัศนคติผลประโยชน์

6.3 นายศักดิ์สิทธิ์ วิบูลศิลป์โสภณ อายุ 45 ปี จบการศึกษาชั้นปริญญาตรี เป็นชาวเพชรบุรีโดยกำเนิด ปัจจุบันเป็นสื่อมวลชน และทนายความ มีบทบาทในการนำเสนอสิ่งที่ถูกต้อง ยุติธรรม ร่วมกับกลุ่มคนรักเมืองเพชร ดำเนินกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์หลายอย่าง เช่น การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม สนับสนุนร่างรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน อยากให้เพชรบุรีมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว มีนักการเมืองที่มีคุณภาพ

มีความรู้ความสามารถ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย เครื่องครัดต่อกฎหมายบ้านเมือง การใช้
 อภิสิทธิ์ของบรรดาผู้มีปละกคอทั้งหลายควรจะหมดไป อุดสาหกรรมที่จะเกิดขึ้นในเขต
 อำเภอเขาย้อย ควรจะปลอดจากภาวะมลพิษ ประชาชนกล้าแสดงออกทางการเมืองมากกว่า
 ที่เป็นอย่างนี้ ไม่มีภาพของเมืองมือปืนหรือเป็นเมืองคนคด เป็นแหล่งที่ใครคิดจะท่องเที่ยว ก็เลือก
 มาที่เพชรบุรีเป็นอันดับแรก เป็นเมืองที่มีความรุดหน้าทางด้านเกษตรกรรม เป็นเมืองสำคัญ
 ในระดับแรก นายศักดิ์สิทธิ์ วิบูลศิลป์โสภณ เป็นประธานจัดนิทรรศการการเลือกตั้งที่
 สนามหน้าเขาวัง รณรงค์ให้ชาวเพชรบุรีใช้โผมทำกระทง ร่วมกับองค์กรกลางการเลือกตั้ง
 รณรงค์ให้ผู้ใช้สิทธิ เห็นความสำคัญ ของความบริสุทธิ์ยุติธรรม ในการเลือกตั้ง เพื่อให้ได้
 คนดีเป็นตัวแทนของปวงชน เห็นว่า ความงดงามในศิลปกรรมแบบฉบับเพชรบุรี พระราช
 วัง 3 พระราชวัง สถานที่ท่องเที่ยว ภาษาเพชร เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี

6.4 นายแสวง เอี่ยมองค์ อายุ 61 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นชาว
 เพชรบุรีโดยกำเนิด ปัจจุบันเป็นข้าราชการบำนาญ ช่วยประสานงานกับวัด โรงเรียน เผย
 แพร่ธรรมะ เพื่อจิตสำนึกที่ดีร่วมกัน รณรงค์จัดตั้งมูลนิธิเพื่อประโยชน์ของสังคม อยาก
 เห็นเมืองเพชรเป็นเมืองการศึกษา เมืองศาสนา เมืองท่องเที่ยว ประชาชนได้รับการศึกษา
 อย่างทั่วถึง อยู่ดีกินดี สงบสุข มีงานทำ ปราศจากยาเสพติด เป็นเมืองการศึกษา การศาสนา
 และ วัฒนธรรม เป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีธรรมชาติที่สมบูรณ์ นายแสวง เอี่ยมองค์ มีผลงาน
 ในการตั้งชุมชน ผู้นำท้องถิ่น วัด มาช่วยงานการศึกษาของโรงเรียนได้ทั้งด้านวัตถุ วัฒนธรรม
 ได้งบประมาณ 3 ล้านบาท เมื่อปฏิบัติราชการอยู่ที่โรงเรียนท่าทางวิทยา และโรงเรียนพรหมา
 นุสรณ์ ใช้หลักการเดียวกัน ได้รับเงินสนับสนุนถึง 20 ล้านบาทเศษ มีความเห็นว่าพระราช
 วัง พระปรางค์ ถ้ำ วัด ศิลปะปูนปั้น หาด เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี โดยมีศาสนา
 วัด เป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวเมืองเพชร ปัญหาเร่งด่วน ที่คิดว่าควรเร่งรีบแก้ไข คือปัญหา
 ยาเสพติด สภาพแวดล้อม ป่าไม้ ป่าชายเลนถูกทำลาย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้าน
 เมือง

6.5 นางบุญรวม เสนาดิลัย อายุ 82 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 3
 เป็นคนเพชรบุรี อาชีพค้าขาย เป็นผู้สนับสนุนสังคมท้องถิ่นในด้านทุนทรัพย์ ให้ความ
 ร่วมมือสงเคราะห์หน่วยงานองค์กรต่างๆ เป็นคนพยานผู้มีจิตศรัทธาในการบริจาค เพื่อ

ศาสนาและวัฒนธรรม อยากเห็นเมืองเพชรเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้า และสามารถปรับปรุงแม่น้ำให้ดีขึ้น ได้บริจาคสร้างวัดวาอาราม ทำบุญกับสถานที่ต่างๆ มีความคิดว่าขนมหม้อแกงน้ำตาลโตนด เขาวังเป็นเอกลักษณ์ของเมืองเพชร โดยมีศาสนาพุทธเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวเพชร

6.6 นางสาวอม สุขพานิช อายุ 80 ปี จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นชาวเพชรบุรีโดยกำเนิด อาชีพค้าขาย ได้ให้ความสนับสนุนสังคม และอยากเห็นเมืองเพชรมีความปลอดภัยของราษฎรอย่างทั่วถึง แก้ไขเกี่ยวกับเรื่องท่อไอเสีย ควันพิช อันทำให้อากาศเสีย ดูแลคุ้มครองความปลอดภัยให้ทั่วถึง ได้บริจาคทรัพย์ให้โรงเรียนต่างๆ ให้ทุนการศึกษาเด็ก ซื้ออุปกรณ์การแพทย์ให้โรงพยาบาล บริจาคให้วัด สร้างห้องสมุดวัดจันทรวาส ร่วมปลูกป่า มีความเห็นว่า เขาวัง และพระปรางค์วัดมหาธาตุ เป็นเอกลักษณ์ของเมืองเพชร มีศาสนาพุทธเป็นศูนย์รวมจิตใจของเมืองเพชรบุรี ปัญหาเร่งด่วนที่ควรเร่งแก้ไข คือ ขยะ ควันพิช การบริการของเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ

6.7 นายทวีสิทธิ์ ประครองศิลป์ อายุ 50 ปี วุฒิกศศึกษาครุศาสตรบัณฑิต เป็นชาวเพชรบุรีโดยกำเนิด เป็นนักเขียนหนังสือพิมพ์ ทำหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ใช้หนังสือพิมพ์เป็นสื่อ ในการกระตุ้นจิตสำนึกในการพัฒนาจังหวัดเพชรบุรี ได้รับรางวัลจากงานเขียนหลายอย่าง อยากเห็นเพชรบุรีเป็นจังหวัดที่สงบเงียบร่มเย็น น่านมาท่องเที่ยว อยากเห็นเพชรบุรีเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับของทั่วโลก เอกลักษณ์ของเพชรบุรี คือ พระนครคีรี มีวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจ มีความเห็นว่าปัญหาด้านการจราจรและปัญหาน้ำเน่าเสียเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ควรเร่งรีบแก้ไข

6.8 นายสุพรรณ ไวลิจิต อายุ 64 ปี จบการศึกษาชั้นปริญญาตรี เป็นข้าราชการบำนาญ ให้ความรู้นักศึกษา นักเรียน ชาวบ้านตามหมู่บ้าน ในการป้องกันยาเสพติด โรคเอดส์ ทำต่อเนื่องมานาน และเขียนบทความออกอากาศและวารสาร มีผลงานในเรื่องงานป้องกันเอดส์ และยาเสพติด ได้รับโล่เชิดชูเกียรติ จากนายกรัฐมนตรีโดย ปปส. เป็นผู้ดำเนินการ อยากเห็นเมืองเพชรสงบ สะอาด ปลอดภัย เป็นเมืองพระ ผู้คนมีธรรมะ จะเป็นการลบภาพพจน์เก่าได้ นักท่องเที่ยวจะมามากขึ้น อยากเห็นเพชรบุรีเป็นเมืองพักผ่อนของคนในเมืองหลวงและจังหวัดอื่นๆ ตลอดทั้งชาวต่างชาติ คิดว่าเขาวังน่าจะเป็นเอก

ลักษณะของเมืองเพชร โดยมีวัดมหาธาตุเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวเมืองเพชร และปัญหาเร่งด่วนที่คิดว่าควรแก้ไข คือ เรื่องอภิสัทธิชนที่ใช้ทางเท้าเป็นที่ขายของ และ รถยนต์จอดทิ้งในตลาดหรือจอดเพื่อขายของ ประชาชนต้องเดินบนถนน

6.9 นายอนุราช เทภาสิต อายุ 36 ปี เป็นชาวเพชรบุรี มีอาชีพรับจ้าง เป็นสื่อมวลชน เป็นผู้เผยแพร่ข่าวสารสู่ชุมชน สนับสนุนรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ มีผลงาน คือ ได้สนับสนุนการจัดงาน และ แลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรม ระหว่างไทยกับญี่ปุ่น อยากให้เมือง

เพชรบุรีขยายให้เป็นเมืองใหญ่ เศรษฐกิจดีขึ้น มีความเห็นว่าเขาวังเป็นเอกลักษณ์ของชาวเมืองเพชร โดยมีวัดมหาธาตุและวัดเขาตะเครา เป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวเมืองเพชรบุรี ปัญหาเร่งด่วนที่ควรเร่งรีบแก้ไขคือ ปัญหาการจราจร ความสะอาด

6.10 นางสาวทิม วรณศิริ เป็นชาวเพชรบุรี ปัจจุบันเป็นข้าราชการบำนาญ ทำหน้าที่ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี งานฝ่ายสังคมสงเคราะห์ ช่วยทุนการศึกษาแก่นักเรียนขาดแคลน ช่วยรณรงค์ประชาธิปไตย เป็นรองประธานองค์กรกลางจังหวัดเพชรบุรี เป็นที่ปรึกษาสำนักศิลปวัฒนธรรมสถาบันราชภัฏเพชรบุรี มีผลงานด้านการจัดการการศึกษาภายในโรงเรียน การก่อตั้งมูลนิธิ สมาคม เป็นผลสำเร็จจนทุกวันนี้ อยากให้เศรษฐกิจ สังคม สามัญสำนึก ของคนเมืองเพชรดีขึ้น อยากให้ดีขึ้นทุกด้าน โดยแก้ปัญหาที่มีอยู่ มีความคิดเห็นว่าต้นตาล น้ำตาลเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี

6.11 นายดำรง ลักษณะวงศ์ อายุ 58 ปี วุฒิกศศึกษาปริญญาโท ภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่จังหวัดสุพรรณบุรี ปัจจุบันอยู่ที่จังหวัดเพชรบุรี รับราชการ ประสานงานเกี่ยวกับยาเสพติดและอุบัติเหตุ รวมทั้งเอดส์ มีผลงานที่สำคัญคือ โครงการฝึกหัดครู อพป. โครงการส่งเสริมคุณภาพ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน อยากให้เมืองเพชรบุรีปรับปรุงสภาพจราจร การคมนาคมสายสำคัญ มีการพัฒนาการด้านการคมนาคม เศรษฐกิจและการทำมาหากินของชาวบ้าน มีความเห็นว่าพระราชนิเวศน์มฤคทายวัน เขาวัง หาดชะอำ น่าจะเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี หลวงพ่อแดง วัดมหาธาตุ เขาวัง เป็นศูนย์รวมจิตใจ ปัญหาสำคัญที่ควรเร่งรีบแก้ไขคือ ความไม่เป็นระเบียบของจราจรในเมือง เส้นทางคมนาคมสายแก่กระจาน ควรส่งเสริมการท่องเที่ยวแหล่งสำคัญ เช่น น้ำตก

6.12 นางสาวฟุ้ง บุญเหิน เป็นชาวเพชรบุรีโดยกำเนิด มีอาชีพทำนา เป็นผู้นำกลุ่มแม่บ้านสตรีพัฒนา มีผลงานด้านการดูแลสุขภาพของเพื่อนบ้าน อยากให้ชาวบ้านมีสุขภาพดี มีความกินดีอยู่ดี เศรษฐกิจดีขึ้น ไม่มีปัญหายาเสพติด คิดว่าขนมหม้อแกง เขาวัง สถานที่ท่องเที่ยว เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี โดยมีวัด เป็นศูนย์รวมจิตใจ ปัญหาเร่งด่วนที่คิดว่าควรเร่งแก้ไขคือ ปัญหายาเสพติด การว่างงาน ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

6.13 นายเรียน ตูลจิต อายุ 53 ปี เป็นชาวเพชรบุรี อาชีพทำนา เป็นวิทยากรอบรมเยาวชนด้านยาเสพติด มีผลงานพัฒนาท้องถิ่นในหมู่บ้าน อยากเห็นเมืองเพชรมีเศรษฐกิจที่ดี ไม่ฝืดเคืองด้านการเงิน อยากเห็นเพชรบุรีเป็นที่น่าสนใจของชาวไทย และชาวต่างประเทศ เศรษฐกิจดี เป็นเมืองเจริญ เยาวชนไม่เสพยาเสพติด ประชากรมีงานทำทุกคน มีความเห็นว่า พระนครคีรี ขนมห่มอแกง น้ำตาล เป็นเอกลักษณ์ของชาวเมืองเพชร โดยมีศาสนาพุทธ และวัด เป็นศูนย์รวมจิตใจ ปัญหาเร่งด่วนที่เห็นว่าควรเร่งแก้ไข คือ ปัญหาเศรษฐกิจไม่ดี ปัญหาการท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี

6.14 นายบัณฑิต วิวัฒน์วงศ์วนา อายุ 61 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นชาวเพชรบุรีโดยกำเนิด มีอาชีพค้าขาย อยากเห็นเมืองเพชรบุรีเป็นเมืองท่องเที่ยว มีความเจริญรุ่งเรืองในทุกด้าน และคิดว่า พระนครคีรีเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี โดยมีวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวเพชรบุรี ปัญหาเร่งด่วนที่คิดว่าควรเร่งแก้ไขคือ ปัญหาด้านความสะอาด ถนน การจราจร

6.15 นายเทวินทร์ เอียนมี อายุ 48 ปี เป็นชาวเพชรบุรี ปัจจุบันรับราชการได้ร่วมกับคนหนุ่มสาว สมาชิกกลุ่มสร้างสรรค์พัฒนาตำบลให้เจริญด้านสาธารณูปโภค ส่งเสริมอาชีพ ให้เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำแก่สมาชิกเพื่อการลงทุนในอาชีพ มีผลงานคือ จัดหารายได้มาสำรองในการพัฒนาตำบล อยากเห็นเพชรบุรีปลอดยาเสพติด เศรษฐกิจดี คนมีงานทำ สถานที่ท่องเที่ยวสะอาด พัฒนารักษาสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น กากของเสียจากอุตสาหกรรมได้รับการบำบัดให้ดีขึ้น และอยากให้เศรษฐกิจของเมืองเพชรดีขึ้น ยังผลให้คนจน ยกสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เห็นว่าเขาวัง ชมพู่ วังบ้านปิ่น ทะเล ขนมห่มอแกงเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี มีหลวงพ่อดมมหาธาตุเป็นศูนย์รวมจิตใจ ปัญหาเร่งด่วนที่คิด

ว่าควรแก้ไขคือ ปัญหายาบ้า เจ้าหน้าที่ทุจริตประพฤติดมิชอบ เอกชนรुकล้าที่หลวง โดยเฉพาะ เขตท่องเที่ยว มลภาวะจากอุตสาหกรรม

6.16 นายคิดเล็ก กิ่งมณี อายุ 30 ปี วุฒิการศึกษาชั้น ป.วส. เป็นชาว เพชรบุรี ปัจจุบันรับราชการ เป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานช่าง มีผลงานคือ งานช่างโยธาจังหวัด อยากให้จังหวัดเพชรบุรีมีน้ำประปาไหล ไฟสว่าง ถนนหนทางดี ประชาชนในเมืองเพชรบุรี มีงานทำ สภาพความเป็นอยู่ กินดีอยู่ดี คิดว่า เขาวัง ชายหาดชะอำ แก่งกระจาน เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี โดยมีหลักเมือง และวัดมหาธาตุเป็นศูนย์รวมจิตใจ ปัญหาเร่งด่วนที่คิดว่าควรเร่งแก้ไขคือ ปัญหาด้านการศึกษา ปัญหาด้านการเกษตร ปัญหาบุคคลว่างงาน ปัญหาการสืบทอดศิลปะช่างเมืองเพชร

6.17 นายวิน เต็มพุด อายุ 39 ปี เป็นชาวเพชรบุรีโดยกำเนิด อาชีพทำนา อยากให้มีการส่งเสริมอาชีพที่ทำอยู่ให้ดีขึ้น อยากให้สภาพความเป็นอยู่ อาหารการกิน ดีกว่านี้ อยากให้รัฐบาลช่วยเรื่องที่ทำกิน ลูกหลานมีการศึกษาสูง เห็นว่า พระนครศรีเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี โดยมีวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจ ปัญหาเร่งด่วนที่ควรแก้ไขคือ ปัญหาเรื่องยาบ้าและปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมทุกชนิด

6.18 นางเอี่ยมพร ภูผาสุข อายุ 40 ปี ภูมิลำเนาเดิมอยู่จังหวัดนนทบุรี ปัจจุบันอยู่ที่จังหวัดเพชรบุรี อาชีพปลูกจ้างสภาคำบลังตะโก ผลงานคือ ทำให้ตำบลมีความเจริญทางด้านต่างๆ เช่น ด้านสาธารณูปโภค และอุปโภค อยากเห็นเพชรบุรีเป็นแหล่งท่องเที่ยว ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเจริญทางด้านวัตถุ มีความเห็นว่า เขาวัง ทะเล ป่าชายเลน เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี โดยมีวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจ ปัญหาเร่งด่วนที่ควรเร่งแก้ไขคือ ปัญหาบุคลากร อำนาจแฝง

บทที่ 4

วิเคราะห์ ลักษณะ บทบาท และศักยภาพ ขององค์กรและบุคลากรท้องถิ่น จังหวัดเพชรบุรี

หลังจากการเก็บข้อมูลแล้ว พบว่า แม้จะดำเนินการตามขั้นตอนวิธีการที่กล่าวถึงไว้แล้วในหัวข้อ “การดำเนินการ” ในบทที่ ๑ แต่ยังมีปัจจัยสำคัญอีกส่วนหนึ่งที่มีผลกระทบต่อ การเก็บข้อมูลด้วย คือปัจจัยเรื่องเวลา กล่าวคือ จากการที่มีเวลาจำกัดในการเก็บข้อมูล ทำให้ไม่อาจรวบรวมข้อมูลได้ทั่วถึงเต็มพื้นที่ แต่เป็นการเก็บข้อมูลให้ได้มากที่สุด เท่าที่เวลาอำนวยอยู่ด้วยอีกประการหนึ่ง อย่างไรก็ตาม คณะผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่า องค์กรและบุคลากรท้องถิ่น เท่าที่เก็บข้อมูลมาได้นี้ เพียงพอที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างได้ดีสำหรับการศึกษาวิจัยแล้ว กล่าวได้ว่า แม้จะเก็บข้อมูลได้มากกว่าที่ทำมา ก็ไม่น่าจะทำให้ผลสรุปของภาพรวมของการวิจัยเปลี่ยนแปลงไปจากที่จะปรากฏต่อไปนี้

จากข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับองค์กรและบุคลากรท้องถิ่น ในจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งปรากฏอยู่แล้วในบทที่ 3 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มองค์กร และบุคลากร ในท้องถิ่นสังคมของจังหวัดนี้ มีอยู่จำนวนมากและหลากหลาย ในบทที่ 4 อันจะนำเสนอต่อไปนี้เป็น การนำเสนอผลการวิเคราะห์องค์กร และบุคลากรดังกล่าวในแง่ลักษณะ บทบาท และศักยภาพ ซึ่งจะแยกตามประเภทองค์กร และบุคลากรเป็นภาพรวม ดังนี้

องค์กรท้องถิ่น

ในส่วนขององค์กรท้องถิ่นนี้ ประเด็นที่ยากลำบากที่สุดในการประเมิน ได้แก่เรื่องของศักยภาพ อย่างไรก็ตาม หลังจากพิจารณาประกอบกับแนวความคิดจากการสัมมนา สรุปได้ว่าในงานวิจัยชิ้นนี้ ควรจะพิจารณาศักยภาพขององค์กรท้องถิ่น จากบุคลากรในองค์กร กิจกรรมขององค์กร อุปสรรคในการดำเนินงาน องค์กรที่ร่วมงานด้วย อำนาจต่อรอง และความเหมาะสมของทุน

สำหรับข้อมูลจากองค์กรท้องถิ่น มีบางส่วนที่นำมาพิจารณาร่วมกันเป็นภาพรวมได้ เช่นเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมหลักขององค์กร ความเห็นเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของเพชรบุรี และความเห็นเกี่ยวกับศูนย์รวมทางจิตใจ ซึ่งประเด็นต่างๆเหล่านี้ หากจะนำมาประมวลเป็นภาพรวม ก็จะได้เป็นดังตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 1 กิจกรรมหลักขององค์กรท้องถิ่นเพชรบุรี

อันดับ	กิจกรรม	จำนวนองค์กร
1	สังสรรค์ แลกเปลี่ยนความคิด เสริมสร้างความสามัคคี	10
2	ส่งเสริมการจัดกิจกรรมสำหรับเยาวชน	4
2	บริจาคเงินช่วยเหลือสมาชิกผู้เสียชีวิต	4
4	รวบรวมบุคคลที่มีแนวคิดร่วมกันในการพัฒนาท้องถิ่น	3
4	อนุรักษ์ พัฒนา ส่งเสริม เผยแพร่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3
6	พัฒนาท้องถิ่น ในด้านเศรษฐกิจ สังคม	2
7	กิจกรรมเกี่ยวกับพระเครื่อง	1

จะเห็นได้ว่า กิจกรรมด้านการพบปะสังสรรค์ เพื่อความสามัคคี เป็นกิจกรรมที่เด่นที่สุดกว่ากิจกรรมอื่นๆ ที่องค์กรท้องถิ่นเพชรบุรีดำเนินการอยู่ ลำดับถัดมาจะเป็นเรื่องส่งเสริมการจัดกิจกรรมสำหรับเยาวชน และเรื่องบริจาคเงินช่วยเหลือสมาชิกผู้เสียชีวิต ซึ่งเป็นกิจกรรมประเภทช่วยเหลือและสงเคราะห์ ในเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมนี้ เท่าที่ปรากฏทั่วไป เรามักคิดว่า กิจกรรมขององค์กรท้องถิ่นที่เด่น ควรเป็นกิจกรรมประเภทช่วยเหลือและสงเคราะห์ต่างๆ แต่เหตุที่ความจริงมิได้เป็นเช่นนั้น อาจเพราะกิจกรรมด้านการพบปะสังสรรค์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทำกันมากกว่า มิได้เป็นที่ประจักษ์แพร่หลายแก่สาธารณชนนัก ตรงกันข้ามกับกิจกรรมประเภทช่วยเหลือและสงเคราะห์ ที่องค์กรท้องถิ่นต่างๆจะเน้นประชาสัมพันธ์เป็นพิเศษอยู่เสมอ

การทราบถึงกิจกรรมหลักๆ ที่องค์กรท้องถิ่นปฏิบัติอยู่นี้ ย่อมทำให้เป็นข้อมูลในการศึกษาและพัฒนาประชาสังคมเพชรบุรีเป็นอย่างดี ซึ่งเรื่องนี้ จะได้พิจารณาต่อไปอีก

ตาราง 2 เอกลักษณ์ของเพชรบุรี ตามความเห็นขององค์กรท้องถิ่น

อันดับ	เอกลักษณ์	จำนวนองค์กร
1	ขนมหวานเมืองเพชร	13
2	ศิลปวัฒนธรรม	11
3	เขาวัง	10
4	ต้นตาล น้ำตาล	7
4	ภาษาถิ่น	7
6	ทะเล	5
7	แหล่งท่องเที่ยว	4
7	วัด	4
9	โบราณสถาน	2
10	การละเล่นพื้นบ้าน	1
10	กลุ่มช่างเมืองเพชร	1
10	ความเป็นตัวเอง	1
10	ผลไม้	1

จะเห็นได้ว่า สำหรับเอกลักษณ์ของเพชรบุรี องค์กรท้องถิ่นเห็นว่า ขนมหวานเมืองเพชร ศิลปวัฒนธรรม และเขาวังอันมีชื่อเป็นทางการว่าพระนครคีรี เป็นสิ่งที่อยู่ในอันดับต้นๆของเรื่องนี้ รองลงไปได้แก่เรื่องของต้นตาล-น้ำตาล และภาษาถิ่นเพชรบุรี ข้อมูลส่วนนี้สอดคล้องกับความรู้สึกของคนทั่วไป ซึ่งเมื่อเอ่ยถึงสิ่งเหล่านี้ ส่วนใหญ่ก็จะนึกถึงเพชรบุรี เว้นแต่บางอย่าง เช่นศิลปวัฒนธรรม หากเป็นผู้ที่มีได้สนใจศิลปวัฒนธรรมไทยนัก อาจมิได้นึกถึงเพชรบุรีก็ได้ แต่องค์กรท้องถิ่นเพชรบุรีตระหนักถึงเรื่องนี้เป็น

อย่างสูง ดังจะเห็นได้จากตาราง 2 ที่ผ่านมา ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะบุคลากรในองค์กรท้องถิ่น จะทำงานสัมผัสกับเรื่องเหล่านี้อยู่บ่อยๆ จนกระทั่งเข้าใจถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม เพชรบุรี เป็นอย่างดี

ตาราง 3 ศูนย์รวมทางจิตใจ ตามความเห็นขององค์กรท้องถิ่น

อันดับ	ศูนย์รวมจิตใจ	จำนวนองค์กร
1	วัด	9
2	วัดมหาธาตุ	7
2	สถาบันศาสนา	7
4	พระราชวัง	4
5	แม่น้ำเพชรบุรี	3
5	สถาบันพระมหากษัตริย์	3
7	โบราณสถาน	1
7	วัฒนธรรมประเพณี	1

วัดทั่วไป วัดมหาธาตุ และสถาบันทางศาสนา เป็นศูนย์รวมทางจิตใจของเพชรบุรี ที่องค์กรท้องถิ่นเพชรบุรีให้ความสำคัญเหนือส่วนอื่นๆ มาก เฉพาะกรณีวัดมหาธาตุนั้น หากจะพิจารณาว่า เป็นวัดๆ หนึ่งเท่านั้น ก็จะเห็นได้ว่า ได้รับการยกย่องสูงอย่างน่าประหลาด ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะบุคลิภาพและวัตรปฏิบัติ ตลอดจนผลงาน ของพระเทพสุวรณมุนี เจ้าคณะจังหวัดองค์ปัจจุบัน ที่เป็นเจ้าอาวาสวัดนี้อยู่ด้วยนั่นเอง การที่พุทธศาสนาเป็นศูนย์รวมทางจิตใจขององค์กรท้องถิ่นเช่นนี้ ย่อมจะมีผลต่อแนวทางการพัฒนาประชาสังคมเพชรบุรี อย่างไม่ต้องสงสัย

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในแต่ละองค์กร ต่อไปนี้ จะเป็นการพิจารณาองค์กรท้องถิ่นเพชรบุรี ตามลำดับประเภท ที่ละองค์กร ก่อนที่จะสรุปเป็นแนวทางศึกษาและพัฒนาประชาสังคมเพชรบุรี ในภายหลัง

1. องค์การทางราชการ

1.1 องค์การทางการปกครอง

ลักษณะและบทบาท องค์การท้องถิ่นทางการปกครองของจังหวัดเพชรบุรี เช่น เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.) มีลักษณะเป็นองค์กรที่มีรากฐานจากภาครัฐที่แทรกตัวเข้าสู่ชุมชน ลักษณะขององค์กรจึงมีโครงสร้างแน่นอน มีการบริหารที่มีระบบ กล่าวคือมีนโยบายในการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม บุคลากรขององค์กรเหล่านี้มาจากการเลือกตั้ง มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรชัดเจน ลักษณะการก่อตัวและดำรงอยู่ขององค์กร จึงมีความมั่นคง เข้มแข็ง บทบาทหน้าที่ขององค์กรก็มีการกำหนดไว้โดยพระราชบัญญัติทางการปกครอง เช่น พระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พระราชบัญญัติสุขาภิบาล พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นต้น โดยบทบาทที่สำคัญขององค์กรเหล่านี้คือเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่บริหารงานในท้องถิ่น มีการถือในการดูแลรักษา ให้บริการพื้นฐานแก่ประชาชน พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน การฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนบริหารจัดการปัญหาด้านต่างๆ ของท้องถิ่น

ศักยภาพ ศักยภาพขององค์กรท้องถิ่นทางการปกครอง ของจังหวัดเพชรบุรี เมื่อพิจารณาจากปัจจัยภายในขององค์กรพบว่า มีปัญหาและขีดจำกัดมากมาย ในด้านบุคลากรขององค์กรพบว่า ผู้ที่เข้ามามีบทบาทในองค์กรเหล่านี้ มักมีกลุ่มทางการเมืองสนับสนุนอยู่ มักขาดอิสระในการทำงาน และมีการมุ่งเน้นผลประโยชน์ของกลุ่มมาก องค์กรจึงมีลักษณะเป็นองค์กรของนักการเมืองท้องถิ่น มากกว่าองค์กรการปกครองของประชาชนในชุมชน ในบางองค์กร เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.) ซึ่งเป็นองค์กรระดับท้องถิ่น ประสบปัญหาเรื่องบุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของ อบต. จึงทำให้ขาดความสามารถในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ ปัญหาขององค์กรการปกครองที่สำคัญยิ่งอีกประการหนึ่งคือ ปัญหาด้านงบประมาณ ทั้งนี้เพราะงบประมาณบางส่วนยังต้องอาศัยการสนับสนุนจากส่วนกลาง จึงยังไม่สามารถเติบโตด้วยตัวเองได้อย่างเต็มที่ ในด้านการดำเนินงานขององค์กรพบว่า ส่วนใหญ่ ยังเป็นการมุ่งเน้นการพัฒนาทางโครงสร้างพื้นฐาน เช่น งานสาธารณูปโภค งานสาธารณสุข งานด้านการจัดการศึกษา แต่ยังไม่ได้มุ่งเน้นการพัฒนาชุมชนและสังคมเท่าที่ควร

1.2 .องค์กรทางวัฒนธรรม

ลักษณะและบทบาท องค์กรท้องถิ่นทางวัฒนธรรมในจังหวัดเพชรบุรี เช่น ศูนย์วัฒนธรรมโรงเรียน และของสถาบันการศึกษา สภาวัฒนธรรมจังหวัด ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด ศูนย์วัฒนธรรมของชุมชน เป็นต้น องค์กรเหล่านี้บางส่วนมีการก่อตัวหรือแบบแผนการเกิด จากการกำหนดขึ้น โดยโครงสร้างตามสายงานของจังหวัด เช่น สภาวัฒนธรรมจังหวัด ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด เป็นต้น บางส่วนแม้จะไม่ได้ก่อตัวขึ้นตามลักษณะดังกล่าว แต่ก็มักมีหน่วยงานของรัฐ เช่น สถานศึกษา องค์กรการปกครองของรัฐ เป็นแกนนำในการก่อตั้ง ดังนั้น องค์กรวัฒนธรรมเหล่านี้ จึงค่อนข้างมีความมั่นคงเข้มแข็ง ทั้งในด้านการดำรงอยู่ขององค์กร ด้านบุคลากรขององค์กร ซึ่งมีบุคลากรของหน่วยงานของรัฐเข้ามาเป็นผู้ร่วมดำเนินกิจกรรมต่างๆ เป็นส่วนใหญ่ ด้านงบประมาณบางส่วนได้รับการสนับสนุนโดยตรงจากภาครัฐแต่บางส่วนมาจากการบริจาคของเอกชนในท้องถิ่น บทบาทหน้าที่ขององค์กรค่อนข้างชัดเจน คือ การมุ่งอนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่วัฒนธรรมของชาติและท้องถิ่น โดยมีการบริหารงานในรูปคณะกรรมการ ซึ่งมีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน

ศักยภาพ ศักยภาพขององค์กรทางวัฒนธรรม ในจังหวัดเพชรบุรี เมื่อพิจารณาจากปัจจัยภายในพบว่า มีปัญหาด้านบุคลากรขององค์กร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงานประจำอยู่แล้ว เช่นเป็นครูผู้สอนในโรงเรียน หรือสถาบันการศึกษา เป็นข้าราชการส่วนจังหวัด จึงทำให้บางครั้งไม่มีเวลาร่วมกิจกรรมขององค์กรได้อย่างเต็มที่ ในการปฏิบัติงานก็ไม่มีค่าตอบแทน บุคลากรจึงต้องเป็นผู้ที่มีใจรัก มีอุดมการณ์ เต็มใจอุทิศเวลาเพื่องานด้านสังคมอย่างแท้จริง การดำเนินงานขององค์กรมีปัญหาด้านงบประมาณไม่เพียงพอ ขาดบุคลากร ขาดการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำให้งานซ้ำซ้อน เช่น การทำโครงการซ้ำซ้อนกัน เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบปัญหาด้านการขาดการประสานสัมพันธ์กับองค์กรอื่นๆ ในท้องถิ่น ทำให้งานไม่ขยายตัว ทำอยู่ในขอบข่ายแคบๆ หรือในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเท่านั้น อย่างไรก็ตามกิจกรรมต่างๆที่องค์กรทางวัฒนธรรมต่างๆดำเนินการกันอยู่นี้ ก็นับว่าเป็นงานที่มีส่วนพัฒนาวัฒนธรรมของชุมชน และสังคมเมืองเพชรบุรีได้มากพอสมควร

1.3. องค์กรทางการศึกษา

ลักษณะและบทบาท องค์กรท้องถิ่นทางการศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี เช่น สมาคมครูผู้ปกครอง ศูนย์อนุรักษ์และศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ศูนย์ฝึกอบรมลูกเสือ เป็นต้น องค์กรเหล่านี้ เป็นองค์กรที่เกิดขึ้นมาจากการริเริ่มของสถาบันการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อแสวงหาความร่วมมือ จากชุมชน ในการส่งเสริมงานด้านการจัดการศึกษา และบางส่วน ก็มุ่งให้บริการด้านวิชาการแก่ชุมชน หรือหน่วยงานต่างๆ ในท้องถิ่น องค์กรเหล่านี้ จึงมี ลักษณะเป็นองค์กรทางสังคม ที่มุ่งประโยชน์ของหน่วยงานและสมาชิกเป็นสำคัญ บทบาท ขององค์กรโดยทั่วไป คือการดำเนินงาน ด้านการส่งเสริมความเข้าใจ และความร่วมมือ ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง การจัดสวัสดิการด้านต่างๆ แก่นักเรียน บางองค์กร เช่น องค์กรอนุรักษ์และศึกษาสิ่งแวดล้อม องค์กรฝึกอบรมลูกเสือ มีบทบาท ในด้านการให้บริการ เกี่ยวกับการฝึกอบรมและการมุ่งสร้างจิตสำนึก ให้แก่ผู้เข้าอบรมด้วย

ศักยภาพ ศักยภาพขององค์กรท้องถิ่น ทางการศึกษา ของจังหวัดเพชรบุรี เมื่อพิจารณาจากปัจจัยในด้านการก่อตัว และบุคลากร ขององค์กร พบว่า มีความมั่นคงเข้มแข็งพอสมควร เพราะมีหน่วยงานของภาครัฐเป็นแกนหลัก บุคลากรขององค์กรก็เป็น บุคลากรในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษานั้นๆ จึงมีบุคลากรประจำขององค์กร แต่อย่างไร ก็ตามในด้านการดำเนินงานพบว่า มีปัญหาในด้านความร่วมมือและการประสานงานกับมวล สมาชิก เพราะบางครั้งไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร ซึ่งองค์กรก็พยายามยกเรื่องผล ประโยชน์ด้านการศึกษา ซึ่งบุตรหลานของสมาชิกองค์กรจะได้รับ มาเป็นจุดเน้น เพื่อโน้มน้าว ให้สมาชิกขององค์กร ซึ่งส่วนใหญ่คือผู้ปกครองนักเรียน หันมาให้ความร่วมมือ อย่าง ไรก็ตาม โดยภาพรวมแล้ว องค์กรเหล่านี้ ก็ยังคงเน้นกิจกรรม ที่มุ่งส่งเสริมงาน ด้านจัดการ ศึกษา มากกว่าการเข้ามามีส่วนร่วมช่วยพัฒนาชุมชน และสังคม

2. องค์กรเอกชน

2.1. องค์กรท้องถิ่นทางธุรกิจ

ลักษณะและบทบาท องค์กรท้องถิ่นทางธุรกิจ ในจังหวัดเพชรบุรี เช่น หอ การค้า สหกรณ์ต่างๆ กลุ่มเครดิตยูเนียน กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพด้านการเกษตรและการประมง

เป็นต้น องค์กรเหล่านี้ เป็นองค์กรที่มุ่งเน้นการส่งเสริมประโยชน์ของสมาชิกเป็นหลัก ลักษณะการก่อตัวหรือแบบแผนการเกิด ส่วนใหญ่ เกิดจากการที่สมาชิกในชุมชนหรือกลุ่มอาชีพต่างๆในชุมชน มีแนวคิดและอุดมการณ์ร่วมกัน ที่จะส่งเสริมและรักษาผลประโยชน์ในชุมชน โครงสร้างขององค์กรจึงมีการรวมตัวค่อนข้างเหนียวแน่นมั่นคง มีการบริหารงานในรูปคณะกรรมการซึ่งมีบุคลากรที่เลือกตั้งมาจากสมาชิก กรรมการเหล่านี้มีบทบาทในด้านการกำหนดนโยบาย และกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร บางองค์กรเช่นกลุ่มอาชีพต่างๆก็จะมีภาครัฐเข้าช่วยเหลือดูแล และให้การส่งเสริมในกิจกรรมต่างๆ ทำให้องค์กรเหล่านี้สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม

ศักยภาพ ศักยภาพขององค์กรท้องถิ่นทางธุรกิจในจังหวัดเพชรบูรณ์นั้น เมื่อพิจารณาจากลักษณะการก่อตัวและเป้าหมายขององค์กร พบว่าค่อนข้างมั่นคงและมีความชัดเจน การได้รับความร่วมมือจากสมาชิกค่อนข้างมาก เนื่องจากเป็นองค์กรที่มุ่งเน้นการส่งเสริมประโยชน์แก่สมาชิก การบริหารงานอยู่ในรูปคณะกรรมการ จึงมีกลุ่มบุคลากรหลักในการดำเนินงาน กิจกรรมขององค์กรมีความต่อเนื่องและประสานสัมพันธ์กัน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากผลงานขององค์กรพบว่า เป็นกิจกรรมที่มุ่งประโยชน์แก่สมาชิกหรือชุมชนนั้นเป็นหลัก แต่องค์กรท้องถิ่นมีบทบาทด้านการช่วยเหลือชุมชนหรือสังคมส่วนรวมค่อนข้างน้อย อย่างไรก็ตามจะมีบุคลากรขององค์กรเหล่านี้บางคนเข้าไปทำงานด้านสังคมอยู่บ้าง

2.2 .องค์กรทางสังคม

ลักษณะและบทบาท องค์กรทางสังคมในจังหวัดเพชรบุรี คือ มูลนิธิ สโมสร กลุ่มประชาชนต่างๆ เป็นต้น องค์กรเหล่านี้มีอยู่เป็นจำนวนมากพอสมควร โดยก่อตัวมาจากการที่สมาชิกมีความรักผูกพัน มีจิตสำนึกร่วมกัน จึงมารวมตัวกันเพื่อทำประโยชน์แก่สังคม การรวมตัว มีลักษณะเพื่อมุ่งประโยชน์แก่สังคม มากกว่าประโยชน์ของสมาชิกขององค์กร จึงนับเป็นองค์กรที่มุ่งด้านประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก กิจกรรมขององค์กรเหล่านี้มีความหลากหลายแตกต่างกันออกไป บางกลุ่มมุ่งประโยชน์ด้านอาชีพ และการช่วยเหลือสังคมควบคู่กันไป เช่น ชมรมแพทย์แผนไทย องค์กรสถาปนายศุขภาพ บางองค์กรมุ่งประโยชน์

สาธารณะโดยตรง เช่น มูลนิธิสว่างธรรมสถาน การบริหารงานขององค์กรเป็นระบบในรูปแบบคณะกรรมการ ซึ่งได้มาจากการเลือกตั้งของสมาชิกในองค์กร

ศักยภาพ องค์กรท้องถิ่นทางสังคมของจังหวัดเพชรบุรี ส่วนใหญ่เป็นองค์กรที่มีเป้าหมายด้านการทำประโยชน์แก่สังคม จึงนับเป็นองค์กรที่มีคุณค่า ของสังคมเมืองเพชรบุรี แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาปัญหาขององค์กรเหล่านี้พบว่า ยังมีปัญหาทางด้านการขาดงบประมาณ การขาดบุคลากร ที่มีความรู้ความสามารถและมีเวลา ที่จะอุทิศให้กับองค์กร บางครั้งยังมีปัญหาด้านการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ของภาครัฐ ซึ่งมักล่าช้า อีกทั้งบางครั้งยังไม่ได้ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร นอกจากนี้ยังพบว่าบางองค์กรยังมุ่งเน้นด้านการส่งเสริมประโยชน์แก่สมาชิก มีการดำเนินกิจกรรมด้านการช่วยเหลือสังคมส่วนรวมไม่มากเท่าที่ควร

3. องค์กรที่ไม่เป็นทางการ

3.1. องค์กรท้องถิ่นทางสังคม

ลักษณะและบทบาท องค์กรทางสังคมในจังหวัดเพชรบุรี เช่น ชมรม กลุ่มต่างๆ เป็นองค์กรที่มีลักษณะการรวมตัว อย่างไม่เป็นทางการ และมีความหลากหลาย การก่อตัวของบางองค์กร เกิดจากการที่สมาชิกมีแนวคิด และจิตสำนึกร่วมกัน ที่จะพัฒนาท้องถิ่น เช่น กลุ่มคนรักเมืองเพชร กลุ่มยายกะตา ชมรมน้ำพุ เป็นต้น บางองค์กรมีจุดมุ่งหมายเพื่อการส่งเสริมงานอดิเรกและอาชีพ เช่น ชมรมพระเครื่อง บางองค์กรเกิดจากกลุ่มบุคคลที่คุ้นเคยสนิทสนม ชักชวนกันมาพบปะสังสรรค์กันเป็นประจำจนเกิดการรวมกลุ่มอย่างถาวร เช่น กลุ่มโต๊ะแชร์ต่างๆ องค์กรทางสังคมเหล่านี้ เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้วมีการรวมตัวและดำรงอยู่อย่างไม่เหนียวแน่น มั่นคงนัก อาจมีการสลายตัวหรือยุบเลิกไปตามกาลเวลา องค์กรเหล่านี้มีบทบาทและกิจกรรมหลากหลายแตกต่างกันไป แต่จุดมุ่งหมายหลักประการหนึ่งที่เห็นชัดเจนในระยะแรกคือ การมาร่วมกันเพื่อพบปะ แลกเปลี่ยนกันทางด้าน ความคิดอุดมการณ์ ช่วยเหลือกันในกลุ่มสมาชิก ต่อมาภายหลังก็ได้รับอิทธิพลจากกระแสสังคมที่มีการจุดประกายความคิดเรื่องการพัฒนาสังคมส่วนรวม กลุ่มเหล่านี้จึงได้เริ่มตระหนักและหันมาดำเนินกิจกรรม ทางสังคม มากขึ้น

ศักยภาพ ศักยภาพขององค์กรท้องถิ่นทางสังคม ในจังหวัดเพชรบุรี เมื่อพิจารณาจากการก่อตัวและดำรงอยู่ พบว่ามีลักษณะการรวมตัวกัน อย่างไม่เหนียวแน่นมั่นคงนัก สมาชิกขององค์กรยังไม่แน่นอนและถาวร องค์กรบางกลุ่มมุ่งด้านการสร้างสรรค์นันทนาการ และช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่ม บางกลุ่มมุ่งรักษาผลประโยชน์ของสมาชิก อย่างไรก็ตาม มีบางกลุ่มที่มีมุ่งเน้นด้านการช่วยเหลือและพัฒนาสังคม เช่น กลุ่มคนรักเมืองเพชร ซึ่งมีการจัดกิจกรรมด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น และรักษาสิ่งแวดล้อม กลุ่มขยายกะตา ซึ่งมุ่งอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและพัฒนาท้องถิ่น เฉพาะกลุ่มคนรักเมืองเพชร มีลักษณะเด่นในรูปแบบเป็นศูนย์ประสานความร่วมมือของหลายองค์กรอีกด้วย เช่น มีการจัดประชุมโดยสม่ำเสมอ เพื่อกำหนดนโยบายและกิจกรรมร่วมกันระหว่างองค์กรท้องถิ่นและกลุ่มย่อยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์เป็นสมาชิก เช่น ชมรมอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพชรบุรี สหสมาคมมูลนิธิชาวจีนเพชรบุรี ๘ คณะ กลุ่มขยายกะตา กลุ่มชะอำน้ำใส กลุ่มชาวนาเกลือ กลุ่มเครดิตยูเนี่ยน กลุ่มช่าง กลุ่มศิลปิน กลุ่มสื่อมวลชน กลุ่มรีเจ้นท์ กลุ่ม มสธ. เป็นต้น องค์กรเหล่านี้จะเป็นองค์กรที่จะช่วยกระตุ้นองค์กรอื่นๆ ให้เกิดความตระหนัก และตื่นตัวในด้านการทำประโยชน์ แก่สังคมเมืองเพชรบุรีต่อไป

3.2. องค์กรท้องถิ่นทางเชื้อชาติ

ลักษณะและบทบาท องค์กรท้องถิ่นทางเชื้อชาติ ของจังหวัดเพชรบุรี ในบางส่วน เช่น กลุ่มกะเหรี่ยงยางน้ำกลัดใต้ กลุ่มไทดำหนองปรัง เป็นต้น องค์กรเหล่านี้เป็นองค์กรที่มีการก่อตัวแบบไม่เป็นทางการ เกิดจากกลุ่มบุคคลชาติพันธุ์ต่างๆ ในจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งมารวมตัวกันเพราะความรักความผูกพันทางเชื้อชาติ มารวมกันเพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่และรักษาวัฒนธรรมของกลุ่ม นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยด้านการส่งเสริมจากภาครัฐ ที่ต้องการให้กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ เหล่านี้ มารวมตัวกันมีกิจกรรมด้านต่างๆ ร่วมกัน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ด้านการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ และการสร้างความรัก ความสามัคคีในชุมชน โดยภาครัฐจะเข้าไปมีบทบาทด้านการส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่ม จนกลุ่มชาติพันธุ์เหล่านี้ สามารถดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม เช่น กิจกรรมด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งมีการสร้างถนน ฝายน้ำล้น ศูนย์รวมของสมาชิกในหมู่บ้าน

กิจกรรมด้านการอนุรักษ์ส่งเสริมวัฒนธรรมของกลุ่ม มีการส่งเสริมประเพณีต่างๆ การทอผ้า ที่เป็นวัฒนธรรมของกลุ่ม เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม องค์กรทางเชื้อชาติของจังหวัดเพชรบุรีในอีกส่วนหนึ่ง จะมีลักษณะต่างไปจากที่กล่าวมาแล้ว เช่น สมาคมชาวจีน สมาคมฮากกา ฯลฯ เป็นองค์กรที่มีจุดมุ่งหมายของการก่อตั้งในระยะแรก เพื่อรวบรวมและสร้างความเข้าใจ ความสามัคคีในกลุ่มชาวจีนและคนไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดเพชรบุรี ต่อมาภายหลังเมื่อองค์กรมีความมั่นคงเหนียวแน่นขึ้น จึงขยายบทบาทขององค์กรกว้างขวางขึ้น โดยมุ่งดำเนินกิจกรรมด้านการให้ความร่วมมือกับภาครัฐในการพัฒนาท้องถิ่น เช่น สนับสนุนการศึกษา การสาธารณสุข ประโยชน์ การสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น องค์กรเหล่านี้มีโครงสร้างมั่นคง บริหารงานในรูปแบบกรรมการ มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม โดยเป็นกิจกรรมที่มุ่งสร้างประโยชน์แก่สังคมเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ยังมีการประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ในจังหวัดเพชรบุรี โดยตลอด

ศักยภาพ สำหรับศักยภาพขององค์กรท้องถิ่นทางเชื้อชาติ ในจังหวัดเพชรบุรี เมื่อพิจารณาจากการก่อตัวและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ พบว่าส่วนที่อยู่ในชนบท มีการรวมตัวกันอย่างหลวมๆ ไม่มีโครงสร้างขององค์กรแน่นอน ส่วนใหญ่บุคลากรหลักขององค์กรจะเป็นผู้นำทางการปกครองในชุมชนนั้นๆ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กิจกรรมที่จัดขึ้นส่วนใหญ่เป็นการมุ่งพัฒนาสังคม และชุมชน ในกลุ่มชาติพันธุ์ของตนเอง รวมทั้งการอนุรักษ์ และส่งเสริมวัฒนธรรมของกลุ่ม แต่ยังขาดรูปแบบที่ชัดเจน กิจกรรมด้านการช่วยเหลือสังคม ของบางกลุ่มมีน้อย จึงจำเป็นต้องได้รับการกระตุ้นและส่งเสริมอีกมาก

แต่ในส่วนศักยภาพขององค์กรทางเชื้อชาติชาวจีน ในจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งอยู่ในเมือง เมื่อพิจารณาจากปัจจัยด้านการก่อตัว การดำรงอยู่ และการดำเนินกิจกรรมขององค์กร พบว่ามีความต่อเนื่องมั่นคง การบริหารองค์กรก็มีระบบ มีบุคลากรหลักรับผิดชอบ แม้เป้าหมายและบทบาทขององค์กรในระยะแรกจะเป็นการมุ่งด้านประโยชน์ในกลุ่ม แต่ต่อมาก็ได้พัฒนามาเป็นการดำเนินกิจกรรมทางสังคมอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

บุคลากรท้องถิ่น

จังหวัดเพชรบุรี นอกจากจะเป็นเมืองที่มีความสำคัญทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และมีมรดกทางศิลปวัฒนธรรม ที่สืบทอดสั่งสมมาเป็นเวลาช้านานแล้ว ยังเป็นเมืองที่มีบุคลากรท้องถิ่น อันอุดมไปด้วยความรู้ความสามารถหลากหลายสาขา ซึ่งต่างก็มีศักยภาพ และต่างก็มีคุณประโยชน์ เกื้อหนุนต่อท้องถิ่นเพชรบุรี ร่วมกัน เช่น บุคลากรท้องถิ่นทางวิชาการ วัฒนธรรม ศิลปะ ธุรกิจ การเมือง และสังคม เป็นต้น

ข้อมูลจากบุคลากรท้องถิ่นเพชรบุรีบางส่วน คือ ในส่วนเกี่ยวกับกิจกรรม ในส่วนความเห็นเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของเพชรบุรี และ ในส่วนความเห็นเกี่ยวกับศูนย์รวมทางจิตใจของบุคลากรท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี สามารถนำมาจัดจำแนกเป็นกลุ่ม เพื่อให้เห็นภาพรวมที่น่าสนใจ และเข้าใจง่ายขึ้น

ในแง่กิจกรรมหลักของบุคลากรท้องถิ่น เมื่อจำแนกตามความถี่ จะเกิดผลลัพธ์ที่น่าสนใจไม่น้อย ดังในตาราง 4 ต่อไปนี้

ตาราง 4 กิจกรรมหลักของบุคลากรท้องถิ่นเพชรบุรี

ลำดับ	กิจกรรม	จำนวนบุคลากร
1	อนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ ความรู้ทางวัฒนธรรม	17
2	ทำงานสาธารณประโยชน์ และงานมูลนิธิ	11
3	เขียนบทความ	6
3	อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและธรรมชาติ	6
3	แกนนำกลุ่มคนรักเมืองเพชร	6
3	ธุรกิจ	6
7	งานด้านการศึกษา	5
7	สังคมสงเคราะห์	5
7	พัฒนาท้องถิ่น	5
10	รวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น	3
11	ช่างปูนปั้นและถ่ายทอดความรู้ปูนปั้น	2
11	ผู้สื่อข่าว สื่อมวลชน	2
11	พัฒนาท้องถิ่น	2
11	นักการเมือง	2
11	สนับสนุนท้องถิ่น	2
16	พิธีกรทางศาสนาและวัฒนธรรม	1
16	ถ่ายทอดและอนุรักษ์ภาษาไทดำ	1
16	อนุรักษ์การสานป่านเพื่อนลายโบราณ	1
16	นักดนตรีเพื่อชีวิต	1
16	วิทยากรด้านเศรษฐกิจและการเมือง	1
16	อาสาสมัครกู้ภัย	1

จะเห็นว่า กิจกรรมที่บุคลากรท้องถิ่นเพชรบุรี ทำมากที่สุด คือ การอนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ ความรู้ทางวัฒนธรรม ซึ่งมีคะแนนความถี่สูงมากเป็นพิเศษ ลำดับรองลงมาได้แก่กิจกรรมงานสาธารณประโยชน์และงานมูลนิธิ ซึ่งมีคะแนนความถี่สูงกว่าลำดับถัดๆ ไปอยู่มาก การที่เป็นเช่นนี้ ชี้ชัดว่า บุคลากรท้องถิ่นเพชรบุรี ซึ่งทำงานเป็นอันเป็นที่ประจักษ์อยู่ในสังคมปัจจุบัน นั้น มีผู้ทำงานในสายวัฒนธรรม และบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ อยู่มากกว่าในสายอื่นๆ มาก ซึ่งการทำความเข้าใจในเรื่องนี้ จะเป็นประโยชน์ยิ่งแก่การพัฒนาประชาสังคมเพชรบุรีต่อไป

เพชรบุรี ได้ชื่อว่าเป็นท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเป็นพิเศษแห่งหนึ่ง หากจะพิจารณาโดยกว้างๆ จะเห็นได้ว่า ทั้งลักษณะทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และสังคม ของที่นี่ ล้วนแล้วแต่น่าสนใจ ด้วยเหตุนี้ การได้ทราบความจริงเกี่ยวกับทักษะของบุคคล ที่มีความสำคัญในท้องถิ่น ถึงเรื่องความเห็นเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของท้องถิ่นเพชรบุรี ย่อมเป็นประโยชน์ในด้านที่ได้ทราบถึงมุมมองจากตนเองของบุคลากรในท้องถิ่น

เรื่องของเอกลักษณ์ท้องถิ่นเพชรบุรี จากข้อมูลที่ได้จากตัวอย่างบุคลากรในท้องถิ่น เราสามารถประมวล และนำเสนอในรูปตารางแสดงความถี่ได้ ดังในตาราง 5 ต่อไปนี้

ตาราง 5 เอกลักษณ์ของเพชรบุรี ตามความเห็นของบุคลากรท้องถิ่น

ลำดับ	เอกลักษณ์	จำนวนบุคลากร
1	เขาวัง	26
2	ขนมหวาน อาหาร	9
3	ศิลปวัฒนธรรม	8
4	พระปรางค์วัดมหาธาตุ	7
5	ศิลปะปูนปั้น	6
6	พระราชวังพระรามราชนิเวศน์	5
7	ทะเล	4
7	ต้นตาล น้ำตาล	4
9	แหล่งท่องเที่ยว	3
10	พระราชวังในเพชรบุรีทั้งสามแห่ง	2
10	วัดไทย	2
12	ขนบธรรมเนียมประเพณี	1
12	จิตรกรรมตามวัดในเพชรบุรี	1
12	ภาษาเพชรบุรี	1
12	งานพระนครคีรี	1
12	ป่าชายเลน	1
12	คนเมืองเพชร	1
12	ช่างเมืองเพชร	1

จะเห็นได้ว่า สำหรับเอกลักษณ์ของเพชรบุรี บุคลากรในท้องถิ่นมีความเห็นสอดคล้องกันอย่างยิ่ง ว่า เขาวัง หรือพระนครคีรี ซึ่งเป็นพระราชวังและวัด อยู่บนเขาติดกับตัวเมือง เป็นเอกลักษณ์ของเพชรบุรี โดยมีคะแนนความถี่ ทั้งช่วงห่างจากลำดับรองๆลงมา อย่างมากมาย

ด้วยเหตุนี้จึงสรุปได้ว่า สำหรับทัศนะของคนเพชรบุรี เขาอ้างเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นยิ่ง

สำหรับศูนย์รวมจิตใจ อันเป็นเรื่องที่มีความหมายในทางค่านิยม เป็นเครื่องรวมพลังทุกด้าน ตลอดจนความจงรักภักดี ผลการประมวลความเห็นของบุคลากรท้องถิ่นเป็นดังต่อไปนี้

ตาราง 6 ศูนย์รวมจิตใจของเพชรบุรี ตามความเห็นของบุคลากรท้องถิ่น

ลำดับ	ศูนย์รวมจิตใจ	จำนวนบุคลากร
1	วัดและศาสนา	24
2	วัดมหาธาตุ	7
3	วัฒนธรรมประเพณี	2
3	พระมหากษัตริย์	2
3	แม่น้ำเพชรบุรี	2
6	การดำรงชีวิตแบบไทย	1
6	หลวงพ่อก็คคีสิทธิ์(อยู่ที่วัดมหาธาตุ)	1
6	พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	1
6	ศาลหลักเมือง	1
6	พระปรางค์ 5 ยอด(อยู่ที่วัดมหาธาตุ)	1

จากตาราง 6 แสดงว่า วัด และศาสนา เป็นศูนย์รวมจิตใจชาวเพชรบุรี ที่ไม่อาจมีสิ่งใดเทียบเทียมได้ และควรสังเกตต่อไปว่า แม้ในลำดับที่ 2 ซึ่งมีระดับความถี่ต่างจากลำดับที่ 1 มากแล้วก็ตาม ยังเป็นเรื่องของวัดอยู่นั่นเอง คือเป็นวัดมหาธาตุ อีกทั้งในลำดับท้ายสุด ซึ่งมีถึง 6 เรื่อง ก็เป็นสิ่งที่อยู่ในวัดมหาธาตุ อยู่ถึง 2 สิ่ง คือหลวงพ่อก็คคีสิทธิ์ และพระปรางค์ 5 ยอด อันเป็นสิ่งที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาเช่นกัน

1. บุคลากรท้องถิ่นทางวิชาการ

อีกแง่มุมหนึ่งของเมืองที่พร้อมไปด้วยศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิตท้องถิ่นในด้านขนบประเพณีแล้ว เพชรบุรีเทียบได้กับเมือง “ดักศิลา” ของอาณาจักรอินเดียบอราม ซึ่งมีชื่อเสียงและรุ่งเรืองทางด้านวิชาการเป็นอย่างมาก ในอดีตกาล เพราะเพชรบุรีเป็นเมืองที่มีปราชญ์ท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน มีผู้ทรงคุณวุฒิทรงคุณหลายประเภท หลายสาขา ทั้งในอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน

ลักษณะและบทบาท ของบุคลากรท้องถิ่นทางวิชาการนี้ เราจะพบว่า บุคคลเหล่านี้มีความเสียสละสูงยิ่ง ยินดีที่จะอุทิศตน อุทิศเวลาให้แก่สังคมโดยสม่ำเสมอและโดยตลอดมา เราจะพบว่าโดยทั่วไปแล้ว บุคลากรทางวิชาการในสังคมท้องถิ่นเพชรบุรีจะมีลักษณะร่วมกันส่วนหนึ่งที่เป็นที่น่าสังเกต คือ มักเน้นในเรื่องของการให้ความรู้ ให้ข้อเสนอแนะ โดยผ่านสื่อต่างๆ เช่น การเขียนลงในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น นิตยสาร วารสาร ออกอากาศทางสื่อมวลชนประเภทวิทยุและโทรทัศน์ ตลอดจนการเป็นวิทยากรนำเสนอในที่สาธารณะทั่วไป ทุกคนยินดีที่จะมีบทบาทเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ ให้แก่ผู้ที่ต้องการศึกษา หรือผู้เฝ้าหาความรู้ โดยทั่วไป และ มักจะไม่ดำรงตำแหน่งทางด้านบริหารมากนัก ทั้งๆที่ บุคลากรท้องถิ่นทางวิชาการบางท่านนั้น มีความรู้ความสามารถในด้านนี้เป็นอย่างยิ่ง อาทิ อาจารย์ล้อม เฟ่งแก้ว ซึ่งจัดเป็นปราชญ์ท้องถิ่น นักวิชาการท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถในแทบทุกด้านเป็นอย่างยิ่ง ในอดีตเคยดำรงตำแหน่งรองอธิการฝ่ายบริหาร ของวิทยาลัยครูเพชรบุรี สามารถแก้ปัญหา ทั้งระบบบริหาร การปกครอง และยังเป็นวิทยากรเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมเชิงวิชาการ ได้เป็นอย่างดี

อาจารย์ล้อม เฟ่งแก้ว เคยกล่าวว่า “คนทั่วไปมักไม่ค่อยรู้จักเมืองเพชรในแง่ที่เป็นเมืองทางการศึกษา เมืองช่างศิลปะ ซึ่งถือได้ว่าเป็น “เมืองดักศิลา” สาเหตุหนึ่งก็เพราะมันโด่งดังทางด้านมืองป็น คนดู แล้วก็ป็นเมืองขนมนมเนย มาซื้อกันแต่ข้าวของ ไม่ค่อยได้นึกถึงเรื่องทางศิลปวัฒนธรรม ซึ่งมีอยู่มากเหลือเกินที่เมืองเพชร”¹ และ “.....ที่เมืองเพชรในอดีตก็มีกษัตริย์ไทยหลายพระองค์มาศึกษาเล่าเรียนวิชาอยู่ ดังที่หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์

¹ สารคดี หน้า 34

ปราโมช ท่านเขียนไว้ว่าสมเด็จพระนเรศวรและสมเด็จพระเอกาทศรถ กษัตริย์อยุธยาเคยเสด็จมาเมืองเพชรและมาประทับอยู่ครั้งละนาน ๆ เหตุผลที่มาก็คงจะมาฝึกปรืออาวุธ ช่างสูมกำลัง มาจัดทัพหรืออย่างน้อยที่สุด ก็มาเรียนตำราพิชัยสงคราม..²

นอกจากนั้น ยังกล่าวถึงแวดวงความรู้ด้านวิชาการของเพชรบุรีแต่โบราณว่า “วิชาที่เรียนกันในสมัยก่อนก็มีอยู่มากมายหลายอย่าง เป็นต้นว่าเรียนตัวหนังสือให้อ่านออกเขียนได้ หลังจากคล่องแคล่วดีแล้ว บางคนก็เอาดีทางด้านคาถาอาคม ถ้าใฝ่ทางด้านทหาร ก็เรียนตำราพิชัยสงคราม ใฝ่ทางกฎหมายก็ไปเรียนกฎหมาย แล้วแต่ว่าใครจะถนัดทางไหน หรือจะเป็นทางช่าง ที่นี้ก็มีอยู่หลายแขนง เรียกว่าช่างสิบหมู่ มีครบทีเดียว ทั้งช่างกระຈก ช่างไม้ ช่างแกะ ช่างเขียน ช่างทอง เรียนกันไปจนกระทั่งประกอบอาชีพได้ มีเรียนกันมากมายหลายสาขา แม้แต่ช่างที่ทำดอกไม้เพลิงสมัยรัตนโกสินทร์ ก็ไปจากเมืองเพชรทั้งนั้น บ้านที่ทำดอกไม้ไฟแถววัดบุปผารามนั้นก็คนเมืองเพชร”³

นอกจากนี้ บุคลากรท้องถิ่นทางวิชาการท่านอื่นๆ ในปัจจุบันก็มีมากมายหลายท่าน เช่น อาจารย์เสยย์ เกิดเจริญ อดีตอธิการวิทยาลัยครูเพชรบุรี อาจารย์ประสิทธิ์ ธีรานันท์ และ อาจารย์บุญมี พิบูลย์สมบัติ เป็นต้น บุคคลเหล่านี้เปรียบเสมือนคลังความรู้ของชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเอื้อต่อผู้คนให้เข้ามาตัดกตวงใช้สอยได้ตลอดเวลา

ศักยภาพ บุคลากรท้องถิ่นทางวิชาการ จะมีศักยภาพค่อนข้างสูง จากกลุ่มตัวอย่างที่ได้สำรวจ จะเห็นความร่วมมือช่วยเหลือองค์กร หน่วยงาน และบุคคลอื่นๆ อย่างหลากหลายต่อเนื่อง มีปฏิสัมพันธ์อันดีกับบุคคลทั่วไป เอื้ออาทรทั้งในด้านวิชาการ และด้านการให้ความรู้อื่นๆ อย่างกว้างขวาง ตลอดจนมีส่วนร่วมกิจกรรมกับองค์กรต่างๆ เช่นเดียวกัน นับเป็นการใช้พลังความสามารถที่มีอยู่อย่างเต็มความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง อันเป็นผลประโยชน์อย่างมหาศาลตกทอดสู่แผ่นดินเพชรบุรีและสังคมเพชรบุรี เพราะท่านเหล่านี้จะเป็นผู้นำมวลชนทางด้านความคิด เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นที่เชื่อถือศรัทธาของประชาชนและหน่วยงานโดยทั่วไป จึงเป็นแรงผลักดันให้ชุมชนและสังคมต้อง

² สารคดี หน้า 34

³ เล่มเดิม หน้า 35

ถิ่นเพชรบุรีได้ตื่นตัว ก้าวทันโลกและเหตุการณ์ในขณะที่ยังคงรักและสืบสานศิลปวัฒนธรรมโบราณไว้อย่างเห็นในคุณค่า

อุดมการณ์ ความใฝ่ฝัน และทัศนะ บุคลากรท้องถิ่นทางวิชาการนี้ ต่างมีความต้องการ ที่จะเห็นเพชรบุรีเป็นเมืองแห่งการศึกษา ที่ผู้คนไม่ด้อยพัฒนา มีความรู้ความสามารถ รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน ต้องการเห็นเพชรบุรีเป็นเมืองแห่งความร่มเย็น ด้วยร่มเงาของพระพุทธศาสนา เป็นเมืองท่องเที่ยวที่ยังอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นไว้ได้อย่างดีเยี่ยม พร้อมกันนั้น ก็ต้องการที่จะให้ผู้บริหารท้องถิ่นทุกระดับ หันมาสนใจแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง โดยตั้งอยู่บนหลักการ และหลักวิชาการอย่างแท้จริง ส่วนเรื่องของการทราบข่าวสารงานประชาคมจังหวัด และจังหวัดนำร่องนั้น แทบทุกคนในกลุ่มนี้ ต่างได้รับทราบข่าวสาร และรับทราบความเคลื่อนไหว เกี่ยวกับทั้ง 2 เรื่องนี้ค่อนข้างมาก

เอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรีที่บุคลากรท้องถิ่นกลุ่มนี้กล่าวถึง คือ ศิลปะปูนปั้น งานช่าง พระนครคีรี พระปรางค์วัดมหาธาตุ ดันตาลโตนด ตลอดจนความสมบูรณ์ของศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ส่วนศูนย์รวมจิตใจส่วนใหญ่จะเน้นไปที่พระพุทธศาสนา วัด และสถาบันพระมหากษัตริย์ อันแสดงให้เห็นว่าศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นตลอดจนความรักในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ยังคงมีอิทธิพล และจะเป็นความภาคภูมิใจ ของบุคคลในท้องถิ่น ต่อไปอีก ตราบนานเท่านาน

2.บุคลากรท้องถิ่นทางวัฒนธรรม

เพชรบุรีได้ชื่อว่าเป็นเมืองแห่งความเจริญรุ่งเรืองทางด้านศิลปวัฒนธรรมมาแต่ครั้งอดีตกาล เป็นแหล่งวัฒนธรรมที่สูงค่าของประเทศเมืองหนึ่ง ศิลปวัตถุเก่าแก่ที่พบคือหินสลักรูปธรรมจักรกับกวางหมอบสมัยทวารวดี ซึ่งได้มาจากวัดค้างคาวที่ร้างไปแล้ว ปัจจุบันได้ประดิษฐานอยู่ในวิหารหลวงวัดมหาธาตุ และ ยังได้พบใบเสมา และ พระพุทธรูปสมัยก่อนอยุธยา อีกหลายต่อหลายแห่งด้วยกัน ส่วนโบราณสถานเก่าแก่ในจังหวัดเพชรบุรีก็มีอีกมากมาย เช่น พระปรางค์ห้ายอดวัดมหาธาตุวรวิหาร ปรางค์วัดกำแพงแลง

ศิลปะสมัยลพบุรี และยังประกอบไปด้วยพระราชวังทั้งดงามถึง 3 แห่ง จังหวัดเพชรบุรีจึงมีทรัพยากรล้ำค่าทางด้านวัฒนธรรมจำนวนมากที่ผู้คนต่างถิ่นต่างแดนต่างหลงใหลมาชื่นชม มาศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และแน่นอนที่สุด บุคลากรท้องถิ่นที่ให้ความสนใจ รัก ใส่ใจ อนุรักษ์และทำนุบำรุงในงานวัฒนธรรมก็มีอยู่หลายท่าน ท่านเหล่านี้เป็นบุคคลผู้มีคุณประโยชน์ต่อแผ่นดินเพชรบุรีเป็นอย่างยิ่ง

ลักษณะและบทบาท บุคลากรท้องถิ่นทางวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบุรีมักจะเป็นผู้ที่มิบทบาทเป็นผู้นำท้องถิ่น เป็นผู้ที่ชุมชนในท้องถิ่นให้ความเชื่อถือและศรัทธา เป็นนักอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ทำงานวัฒนธรรมนั้น ด้วยความรักในงาน รักในท้องถิ่น เห็นในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมนั้นๆ อย่างแท้จริง เป็นที่น่ายินดีที่บุคลากรด้านวัฒนธรรม อันเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้นั้น ส่วนหนึ่งเป็นพระภิกษุสงฆ์ซึ่งโดยจริยาวัตร เป็นผู้ทรงศีลที่ประชาชนให้ความเคารพ เป็นศูนย์รวมแห่งจิตใจ เป็นที่พึ่งทางใจของชุมชนอยู่แล้ว ดังนั้น พระสงฆ์กลุ่มนี้ จึงมีบทบาทช่วยชี้นำแนวความคิด ในการผดุงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมของชาติ ให้อุดมคงอยู่ได้เป็นอย่างดี บุคลากรด้านวัฒนธรรมนี้ มีตัวอย่าง เช่น พระเทพสุวรรณมุนี เจ้าคณะจังหวัดเพชรบุรี ผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม ของกรมการศาสนา เป็นนักอนุรักษ์วัฒนธรรมของกรมศิลปากร และเป็นผู้ที่ประชาชนชาว จังหวัดเพชรบุรีให้ความศรัทธาเชื่อมั่น เป็นศูนย์รวมแห่งน้ำใจของผู้คน เป็นที่พึ่งทางใจของผู้ได้รับทุกข์ พระเทพสุวรรณมุนีได้ตั้งพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมขึ้น ณ วัดมหาธาตุวรวิหาร ได้สนับสนุน อนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม และงานประเพณี ทุกรูปแบบ เท่าที่อยู่ในวิสัยซึ่งพระสงฆ์จะทำได้

นอกจากนี้ ยังมี พระครูกัลยาณวุฒิกโร เจ้าอาวาสวัดเขากระฉิว ผู้มีความรู้ความสามารถในด้านการแพทย์แผนโบราณ มีความรู้ในด้านสมุนไพรไทย ก่อตั้งพิพิธภัณฑ์ของวัดไว้เพื่อเป็นที่ค้นคว้าของประชาชน และพระครูญาณวิสุทธิ เจ้าอาวาสวัดคงคาราม เป็นผู้สนับสนุน อนุรักษ์ งานวัฒนธรรมตลอดมา ให้ความอนุเคราะห์ แก่โรงเรียนคงคาราม ในการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมของโรงเรียน เพื่อรวบรวมเครื่องใช้ไม้อ้อยของคนโบราณ จัดงานด้านวัฒนธรรมประจำปีในวันอนุรักษ์วัฒนธรรม เพื่อให้ชุมชนตื่นตัว และหันมาสนใจในงานวัฒนธรรมประเพณี เป็นต้น

บุคลากรท้องถิ่นด้านวัฒนธรรมนี้ ยังมีอีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีลักษณะ สงเคราะห์ อนุเคราะห์ ให้ความรู้ทางด้านวัฒนธรรมแก่ชุมชนในทุกรูปแบบ โดยมีเห็นแก่ ความเหนียวแน่น

ศักยภาพ บุคลากรท้องถิ่นทางวัฒนธรรม มีความสามารถในการถ่ายทอด ให้ความรู้ความเข้าใจ แก่ผู้สนใจ และผู้มาเยือนเพชรบุรี นอกเหนือจากที่เป็นผู้ทำนุบำรุงรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรท้องถิ่นด้าน วัฒนธรรมนี้ มักเป็นบุคลากรท้องถิ่นด้านวิชาการด้วย จึงนับได้ว่าท่านเหล่านี้เป็นบุคคลผู้ บำเพ็ญประโยชน์ เกื้อหนุนให้แก่เมืองเพชรบุรีเป็นอย่างยิ่ง และด้วยเหตุที่ถ้าบุคลากรกลุ่มนี้ มักเป็นพระสงฆ์ที่ชุมชนให้ความรักความศรัทธา หรือเป็นผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น หรือผู้ นำทางด้านวัฒนธรรม เผยแพร่ให้ความรู้แก่บุคคลอื่นๆ โดยทั่วไป ซึ่งจากจุดนี้จะสามารถ โน้มน้าวจิตใจของผู้คนให้เชื่อถือได้ โดยศรัทธา จึงนับเป็นโชคดียิ่งของชาวจังหวัด เพชรบุรี ที่มีผู้มีความรู้ความสามารถ มาร่วมกันสืบสานรักษาศิลปวัฒนธรรม อันเป็นสมบัติ ของแผ่นดิน ไว้เป็นสมบัติของเยาวชนรุ่นหลังสืบไป ทั้งนี้บนพื้นฐานของความเข้าใจ และ ความรักความหวงแหน ในศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกัน โดยมีพึงต้องบังคับให้ตระหนัก ในหน้าที่ของพลเมืองดี

อุดมการณ์ ความใฝ่ฝันและทัศนะ บุคลากรท้องถิ่นทางวัฒนธรรมในเพชรบุรี มองภาพของเพชรบุรีในอนาคตไว้ร่วมกันอย่างงดงาม โดยต้องการให้เป็นเมืองที่สูงค่า ด้วย ศิลปวัฒนธรรม ที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง โดยเฉพาะเป็นเมืองที่มีแม่น้ำเพชร ไหลรินอยู่ ชั่ววนาตาปีเช่นอดีตกาล มีความร่มเย็นเป็นสุข ปราศจากโจรผู้ร้าย ยาเสพติด และต้องการให้ เป็นเมืองที่พัฒนา ผู้คนซื่อสัตย์ ตั้งมั่นในศีลธรรม ต้องการให้ทุกคนอยู่ดีกินดี มีผู้บริหารบ้าน เมืองที่สุจริต ลด ละ เลิกอภิสิทธิ์ใดๆ จะเห็นได้ว่า “เมืองร่มเย็น” นั้นเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา และใฝ่ฝันต้องการให้เพชรบุรีเป็น ซึ่งหากทุกฝ่ายมีอุดมการณ์ร่วมกัน ที่จะไปสู่ จุดหมายปลายทางที่ตั้งไว้ แน่นนอนที่ภาพลักษณ์เหล่านี้คงจะชัดเจนขึ้น ดีขึ้นกว่า ณ วันนี้ แน่นนอน

สำหรับเอกลักษณ์ของเมืองเพชร บุคลากรในกลุ่มนี้จะมองเห็นพระนครคีรี พระปรางค์วัดมหาธาตุวรวิหาร ศิลปวัฒนธรรม ขนมหวาน ตลอดจนพระราชนิเวศน์

มฤคทายวัน พระรามราชนิเวศน์ เป็นสิ่งเชิดหน้าชูตาของจังหวัด และมีศูนย์รวมแห่งจิตใจของชาวเพชรบุรีอยู่ที่วัด และพระพุทธศาสนา สมดังที่เพชรบุรีเป็นเมืองซึ่งพระพุทธศาสนาเคยรุ่งเรืองตลอดมาแต่ครั้งอดีต และเป็นเมืองที่มีวัดมากมายนับเป็นร้อยวัด อันสอดคล้องกับบุคลากรท้องถิ่นด้านวิชาการ อันได้ระบุนิยามร่วมจิตใจของทุกคนว่าคือวัด เช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นถึงความผูกพัน ความศรัทธา ของผู้คนต่อพระพุทธศาสนา วัด และพระสงฆ์หวังยึดเหนี่ยวเป็นที่พึ่งและเป็นที่พักพิงทางจิตใจของทุกคนตลอดมา ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตทีเดียว

3.บุคลากรท้องถิ่นทางศิลปะ

อนุวิทย์ เจริญสุกกกุล ได้กล่าวถึง “สกุลช่างเพชรบุรี” ไว้ว่า เดิมเป็นคำจำกัดความของศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี ที่ใช้เปรียบเทียบสกุลช่างจิตรกรรมสายเพชรบุรีกับนนทบุรี ต่อมาก็เริ่มเห็นกันว่านอกจากจิตรกรรมฝาผนังนั้น ก็ยังมีงานศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมที่อยู่ในสกุลช่างสายนี้ด้วย⁴

สน สีมารัง ก็ได้กล่าวไว้ว่า “สกุลช่างเพชรบุรี หมายถึงงานศิลปะที่สร้างขึ้นในเขตเมืองเพชรบุรี และมีแบบฉบับศิลปะของตนไม่เหมือนกับศิลปะที่สร้างขึ้นในท้องถิ่นอื่น แม้ว่าจะเป็นระยะเวลาร่วมสมัยกับกรุงศรีอยุธยาก็ตาม”⁵

จุลทัศน์ พยาฆรานนท์ ได้เขียนไว้ในเอกสารการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง “เพชรบุรี : พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรม” จัดโดยสถาบันไทยศึกษาฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไว้ว่า “ศิลปกรรมประจำเมืองเพชรบุรี ที่มีติดเมืองนี้มาแต่อดีตกาล กับที่ยังได้รับการสร้างทำขึ้นมา สนองความต้องการของชาวเมืองเพชรต่อมาโดยลำดับจนกระทั่งปัจจุบันนั้น ศิลปกรรมประเภทประติมากรรม ชนิดที่ทำด้วยปูนปั้น ซึ่งมีอยู่คั่นทั่วไปในเมืองนี้ ควรกล่าวได้ว่า เป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรม ที่มีความเป็นมาเก่าแก่ กว่าศิลปกรรมประเภทอื่นๆ ที่มีอยู่ในเมืองเพชรในปัจจุบัน การที่กล่าวถึงความสำคัญงานปูนปั้นขึ้นไว้

⁴ อนุวิทย์ เจริญสุกกกุล องค์ประกอบสถาปัตยกรรมไทย หน้า 130

⁵ สน สีมารัง จิตรกรรมฝาผนังสกุลช่างรัตนโกสินทร์ หน้า 30

เช่นนี้ คงจะไม่เป็นการกล่าวเกินความจริง ทั้งนี้ กล่าวตามประจักษ์พยานงานปูนปั้นรุ่นเก่าที่ได้ทำขึ้นแต่สมัยก่อนๆ ซึ่งมีรูปแบบระบุอายุกาล ยาวย้อนไปในอดีตกาล นานกว่า 200 ปีที่มีอยู่ในละแวกเมืองเพชรบุรีนั่นเอง เป็นสิ่งรองรับความเป็นมา และความสำคัญ ของงานปูนปั้นตามกล่าว”⁶

จากคำกล่าวของท่านผู้รู้ข้างต้นจะเห็นได้ว่า เพชรบุรี นอกจากจะมีศิลปวัฒนธรรมโบราณสถาน อันงดงามโดดเด่นมากมายแล้ว ยังเป็นเมืองของช่าง หรือศิลปินผู้รังสรรค์ผลงานที่วิจิตรอลังการ ขึ้นแล้วขึ้นเล่า ผ่านสองมือที่เปี่ยมล้นไปด้วยพลังและทักษะความสามารถของตน

เมืองเพชรบุรี มีสายสกุลช่างผู้มีฝีมือเป็นเลิศ ในศิลปะหลายสาขา สืบสานงานฝีมือเชิงช่างชั้นครู อยู่มากมาย อาทิ ช่างปูนปั้น ช่างแกะสลักไม้ ช่างแทงหยวกประกอบเครื่องสด ช่างทอง ช่างตอกกระดาศ ช่างตอกลายลูกโกศ ช่างดอกไม้ใบทอง ช่างปั้นหัววัว หัวโขน ช่างลงรักปิดทองประดับกระจก ตลอดจนศิลปินพื้นบ้านเช่น หนังตะลุง ละครชาตรี ละครทรงเครื่อง และนักร้อง นักดนตรีท้องถิ่น เป็นต้น

ลักษณะและบทบาท บุคลากรท้องถิ่นในกลุ่มนี้นั้น มีความเป็นศิลปินอยู่ในสายเลือด ทุกคนมีความเป็นตัวของตัวเองค่อนข้างเด่นชัด ความภาคภูมิใจในความเป็น “เพชรบุรี” มีสูงมาก รวมทั้งมีพลังที่จะปฏิบัติหน้าที่และบทบาทของตน ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ จนสำเร็จทุกประการ

กลุ่มช่างหรือบุคลากรท้องถิ่นด้านศิลปะนี้ มีบทบาทหน้าที่ เชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม งานช่างฝีมือ หรือความสามารถพิเศษโดยอาชีพของเขาอยู่แล้วส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งนั้นก็ได้อื้ออาทรให้แก่สังคม โดยการเผยแพร่เทคนิคความรู้ต่างๆ เป็นวิทยาทานทางการศึกษา ส่วนใหญ่ ได้ร่วมมือเป็นเครือข่าย เป็นสมาชิก ของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี เพื่อเป็นวิทยากรพิเศษ เป็นผู้เผยแพร่ผลงาน ร่วมรังสรรค์อนุรักษ์กรรมวิธีต่างๆ แบบโบราณ เช่น การดำปูนแบบโบราณ สูตรการดำปูนของครูช่างโบราณ สูตรการใช้สีฝุ่นลงภาพจิตรกรรมแบบดั้งเดิม รวมทั้งการสอดสานถักทอเส้นทอง

⁶ การสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง เพชรบุรี : พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรม หน้า 126

เป็นลวดลายจิตร ตามแบบสายสกุลช่างทองแต่ก่อน ซึ่งสืบทอดมาจนปัจจุบัน เป็นต้น อนึ่ง ลักษณะเฉพาะของช่างฝีมือพื้นบ้านเมืองเพชรนั้น จะมีลักษณะ “ศิลปิน” เต็มตัว จะว่าเป็นข้อเด่นของแต่ละคนก็ได้ ที่ทุกคนจะมีความภาคภูมิใจในตนเองสูง เชื้อมั่นในตนเอง เป็นเอกลักษณ์ของช่างและศิลปินทุกคนที่มักจะไม่ว่า “ลง” ให้แก่ใครง่ายๆ ทุกคนจะมีแนวทางการทำงาน ความเชื่อ ตลอดจนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นของตนเอง และพลังในความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นั้น เป็นพลังที่แรงโชติช่วงอย่างเห็นได้เด่นชัดทีเดียว ฉะนั้นจึงจะเห็นได้ว่า ช่างคนหนึ่งก็เป็นตัวตนของเขาคนหนึ่ง ทั้งรูปแบบและแนวทางการดำเนินชีวิตมิได้ขึ้นแก่กัน แต่ต่างให้เกียรติกัน ยอมรับซึ่งกันและกัน มีปฏิสัมพันธ์กัน โดยมีศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี เป็นผู้เชื่อมประสาน ช่างและศิลปินส่วนใหญ่ของจังหวัดเพชรบุรีนั้น ได้ให้ความร่วมมือ กับหน่วยงานของรัฐมากขึ้นในการร่วมกันอนุรักษ์ จรรโลง ศิลปวัฒนธรรมแบบเชิงช่าง และเห็นในความสำคัญของการสืบสานงานฝีมือ ที่ควรควบคู่ไปกับวิถีการดำเนินชีวิตตามปกติของผู้คน

ศักยภาพ บุคลากรท้องถิ่นด้านศิลปะ ของจังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม เป็นผู้ที่มีความสามารถสูงยิ่งในการปฏิบัติงาน แทบทุกคนมีไฟและพลัง ที่จะดำเนินงานอาชีพของตน และยังได้ร่วมเข้าอยู่ในเครือข่ายขององค์กรต่างๆ เช่นกลุ่มช่างเมืองเพชร กลุ่มคนรักเมืองเพชร องค์กรบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีส่วนในการร่วมเป็นผู้นำในระดับแถวหน้าของชุมชนต่างๆ มีจิตใจที่พร้อมจะให้ความรู้ และให้ความอนุเคราะห์ต่อสังคมส่วนรวมมากขึ้น มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลมากขึ้น ทั้งนี้เพราะจากในอดีตที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่าช่างแต่ละสายแต่ละชุดมักจะปกปิด หวงแหนตำรา เทคนิค วิธีการของตนเอง ต่างจากปัจจุบันซึ่งพร้อมจะถ่ายทอดวิชาความรู้ในสู่ท้องถิ่นอย่างเต็มใจ และอย่างภาคภูมิใจ

ช่างฝีมือหรือนักศิลปะในปัจจุบันต่างเข้าใจดีถึงศักยภาพและสถานภาพที่โดดเด่นของตน การได้รับความยอมรับนับถือจากสังคม ได้รับความสำคัญยกย่อง เชิดชูเกียรติจากสังคม เป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง ที่ผลักดันให้นักศิลปะหรือศิลปินเมืองเพชร เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง แม้จะต่างกาย ต่างความคิด แต่ทุกคนก็สามารถยืนหยัดในจุดที่จะให้ความเอื้ออาทรสู่สังคม สู่ชุมชน ได้อย่างสง่างาม สังคมจึงเป็นผู้

ได้รับประโยชน์ ได้รับความรู้ อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ล้ำค่าของแผ่นดินเพชรบุรี และเพื่อได้ร่วมสืบสานสืบทอดเจตนากันอีกต่อไป โดยไม่รู้สิ้นสุด

บุคลากรท้องถิ่นด้านศิลปะ ผู้มีชื่อเสียงของจังหวัดเพชรบุรี ที่ยังมีชีวิตสร้างสรรค์งานอยู่ในปัจจุบันนี้ เช่น

ช่างปั้น : ทองร่วง เอ็มโอยฐ์ เฉลิม พึ่งแดง สำรวย เอ็มโอยฐ์ สมพล พลายแก้ว สิริ พรพระ บุญเจื่อน เอ็มโอยฐ์ บาหยัน บุญประเสริฐ เอก บุญประเสริฐ

ช่างแทงหยวกประกอบเครื่องสด : ประสม สุสุทธิ เลี่ยม เครือนาค หอม วงศ์ทองดี วิริยะ สุสุทธิ พนอ สุสุทธิ สาลี สุสุทธิ

ช่างแกะสลักไม้ : มานิตย์ ไชยวงศา บุญช่วย ลอยโพยม

ช่างลงรักปิดทอง : วิเชียร เกาพันธ์

ช่างทองโบราณ : ป้าเนื่อง แฝงสีดำ ป้าฉิว บุญศิริ

ช่างดอกไม้ใบทอง : ป้าอัน นิลงาม

ช่างปั้นหัวโขน : มนุ อินทร์เนตร

ฯลฯ

อุดมการณ์ ความใฝ่ฝัน และทัศนะ ทุกคนในกลุ่มบุคลากรด้านศิลปะ วาดภาพลักษณ์ จากอุดมการณ์ความใฝ่ฝันของตน เกี่ยวกับจังหวัดเพชรบุรีไว้ว่า ต้องการให้เมืองเพชรเป็นเมืองวัฒนธรรมที่ร่มรื่น ร่มเย็น ไม่มีอุตสาหกรรมที่สร้างมลพิษ สิ่งก่อสร้างจากมีแม่น้ำเพชรไหลรินฉ่ำชื่นเช่นอดีตกาล เป็นเมืองที่เป็นศูนย์รวมของศิลปวัฒนธรรม ที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง เป็นเมืองการศึกษาและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีระบบการจราจรที่ดี อันแสดงให้เห็นความต้องการพื้นฐานของคนโดยทั่วไป ที่ต้องการความสงบสุขร่มเย็น ในท้องถิ่นที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะเพชรบุรีเป็นเมืองวัฒนธรรม ทุกคนต่างมีความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมในความเป็นคนเพชรบุรีเป็นอย่างยิ่ง จึงปรารถนาจะให้เมืองเพชรอยู่ร่มเย็น ด้วยคุณธรรม และสิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ ปฏิเสธความเจริญงอกงามทางด้านวัตถุ และอุตสาหกรรม ต้องการให้มีการจัดผังเมืองให้เป็นระเบียบ มีส่วนของสิ่งก่อสร้างและโบราณสถาน ที่จะต้องรักษาอนุรักษ์ไว้ ต้องการจัดขอบเขตของพื้นที่วัฒนธรรม และประการสำคัญอย่างยิ่งคือต้องการให้ผู้บริหารท้องถิ่น มีจิตสำนึกที่ดีงาม เข้าใจ และร่วมหันมาดูแล รับฟัง

ความคิดเห็นของประชาชน ก่อนกำหนดเขตอุตสาหกรรม หรือสร้างสิ่งก่อสร้าง ที่ทำลายสภาพแวดล้อมทางศิลปวัฒนธรรม และธรรมชาติของบ้านเมือง ส่วนเรื่องของจังหวัดนำร่อง และประชาคมจังหวัด ส่วนใหญ่ มีความรู้ และความเข้าใจร่วมกันในระดับหนึ่ง ด้วยมีโอกาสร่วมเครือข่าย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และร่วมกันรับรู้จากสำนักศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏเพชรบุรี และกลุ่มคนรักเมืองเพชร

บุคลากรท้องถิ่นกลุ่มนี้มองเห็นว่า พระปรางค์วัดมหาธาตุ ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมประจำเมือง พระราชวัง เป็นเอกลักษณ์ของเมือง และที่แปลกออกไปคือให้ความสำคัญกับคำว่า “คนเพชร” เป็นอย่างยิ่ง แสดงออกถึงความภาคภูมิใจในความเป็นเพชรบุรี ซึ่งสามารถตอบผู้อื่นได้อย่างชัดเจนและโดดเด่นด้วยคำว่า “คนเพชร” เพียงคำเดียว ซึ่งในความรู้สึกของชาวพื้นเมืองที่มีความนิยมในท้องถิ่น เช่นกลุ่มช่างนี้ จะรู้สึกว่าการให้ความสำคัญพิเศษ แสดงถึงความเป็นคนที่มีความเยียบคม และแกร่งกล้า ภูมิใจในท้องถิ่นเพชรบุรี

ส่วนศูนย์รวมแห่งจิตใจนั้นก็คือ วัด และความรักในเพชรบุรี ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของบุคลากรท้องถิ่น ในกลุ่มอื่นๆ เช่นกัน อันแสดงถึงพลังแห่งความรักในถิ่นฐานของผู้ที่อยู่ในเพชรบุรีนี้ ซึ่งแรง และโดดเด่นจนสัมผัสได้ในทุกเวลา

4.บุคลากรท้องถิ่นทางธุรกิจ

เพชรบุรี มิใช่เป็นเมืองที่เพียบพร้อมไปด้วยศิลปวัฒนธรรมประจำถิ่น และโบราณสถาน ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งทางประวัติศาสตร์ เท่านั้น แต่เพชรบุรียังเป็นเมืองที่มีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติหลากหลาย ทั้งป่าเขาลำเนาไพร ท้องทะเลหาดทรายขาวสะอาด น้ำตก ผลไม้ อาหารการกิน ขนมนมเนยครบครัน

เพชรบุรีจึงเป็นแหล่งรวมของการท่องเที่ยวแหล่งใหญ่ ธุรกิจต่างๆ ในเมืองเพชรเป็นที่หมายตาของนักลงทุนนักธุรกิจ แต่อย่างไรก็ตาม นักธุรกิจในจังหวัดเพชรบุรีก็มีอยู่จำนวนมากทีเดียว ที่เห็นในความสำคัญของเมืองและผู้คน เห็นได้จากการเข้ามามีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ร่วมกิจกรรมต่างๆ ของสังคม ร่วมเข้าเป็นแกนนำของชมรม และกลุ่มต่างๆ เพื่อร่วมกันน้อมนำผลประโยชน์ให้ตกสู่ท้องถิ่นบ้านเมือง

ลักษณะและบทบาท บุคลากรท้องถิ่นด้านธุรกิจ ของจังหวัดเพชรบุรี จะมีบทบาทหน้าที่ อันโดดเด่น อยู่ในระดับแนวหน้าของสังคม ด้วยเป็นบุคคลชั้นนำที่ประกอบธุรกิจต่างๆ อยู่ในความสนใจของประชาชน นักธุรกิจของจังหวัดเพชรบุรีจัดเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคมท้องถิ่นค่อนข้างมาก และอย่างต่อเนื่อง งานด้านสาธารณกุศล สังคมสงเคราะห์ต่างๆ การช่วยเหลือชุมชนในทุกรูปแบบ ดูเหมือนว่าจะได้รับความเอื้ออาทร จากกลุ่มนักธุรกิจโดยตลอดเวลา จึงนับเป็นโชคดีของจังหวัดเพชรบุรี เป็นอย่างยิ่ง ที่นักธุรกิจส่วนใหญ่ เล็งเห็นประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว อย่างไรก็ตามในสังคมหนึ่ง ย่อมมีบุคคลผู้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนแฝงอยู่แทบทุกวงการ แต่ถ้ามีจำนวนน้อยนิดในไม่ช้า สภาพแวดล้อมทางสังคมก็จะช่วยปรับเปลี่ยนคลี่คลาย ให้ทุกคนหันหน้าเข้าหากัน ร่วมกิจกรรมเพื่อประเทศชาติบ้านเมืองด้วยกัน และเป็นไปในแนวทางเดียวกันได้ บุคลากรด้านธุรกิจของจังหวัดเพชรบุรี ผู้มุ่งช่วยเหลือกิจกรรมสังคม มีตัวอย่าง เช่น ประโยชน์สุนทรวาทะ ปริญา สุนทรวาทะ เจ้าของและผู้จัดการสำนักพิมพ์เพชรภูมิ ว่าที่ ร.ต.จิตรศิริธรานนท์ ประธานหอการค้าจังหวัดเพชรบุรี วิไล เตชะไพบูลย์ เจ้าของ และผู้จัดการบริษัทเงินทุนที่ยั่งยืนพัฒนา เป็นต้น

ศักยภาพ เป็นที่แน่นอนที่บุคลากรท้องถิ่นด้านธุรกิจนี้ มีศักยภาพสูงในทุกด้าน เพราะถึงพร้อมด้วยฐานะ อาชีพ ได้รับการยอมรับนับถือ ได้รับความศรัทธาเชื่อมั่นจากสังคม บุคคลกลุ่มนี้ จึงมีอำนาจในการสนับสนุนงานของสังคมค่อนข้างสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักธุรกิจในกลุ่มที่เป็นตัวอย่างการวิจัยนี้นั้น เป็นนักธุรกิจที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เล็งเห็นความเจริญของงานของบ้านเมือง ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์เชิดชูศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นของตน เข้าร่วมกิจกรรม ของหน่วย และองค์กรต่างๆ ที่เป็นองค์กรของประชาชน เพื่อประชาชน เช่น ร่วมเป็นแกนนำในกลุ่มคนรักเมืองเพชร จึงเป็นพลังสนับสนุนที่แข็งแกร่งต่อสังคมเป็นอย่างยิ่ง

อุดมการณ์ ความใฝ่ฝันและทัศนะ บุคลากรกลุ่มนี้ต่างก็มีความใฝ่ฝันที่จะเห็นจังหวัดเพชรบุรีเป็นเมืองที่อยู่อาศัย ไร้มลพิษ มีผู้นำท้องถิ่นในทุกระดับที่มีคุณภาพ ประชาชนในท้องถิ่น มีทิศทาง และมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร ที่ดิน ป่า แม่น้ำ และอุตสาหกรรมต่างๆ ด้วยคนของท้องถิ่นเอง ตลอดจนมีสิทธิ ที่จะตรวจสอบการทำงานของ

ภาครัฐโดยประชาชน ต้องการให้เพชรบุรีเป็นจังหวัดที่ ภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม การท่องเที่ยว และชุมชน เจริญเติบโตไปพร้อมๆกัน ตามสัดส่วน อันเหมาะสม โดยไม่ก่อผลกระทบซึ่งกันและกัน รวมทั้ง ให้ศิลปวัฒนธรรม ได้รับการสานต่อสืบเนื่องยืนยาวตลอดไปควบคู่กับการเป็นเมืองที่มีระบบเกษตรกรรม เป็นแบบยั่งยืนผสมผสาน มีแหล่งบำบัดน้ำเสีย และมีการกระจายอำนาจทางการคลัง เงินภาษีทุกบาทของเมืองเพชร ลงที่เมืองเพชร เพื่อพัฒนาเมืองเพชรซึ่ง เป็นทักษะ เป็นความหวัง เป็นความฝัน ที่บ่งบอกตัวตน และพลังความมุ่งมั่นต่อท้องถิ่น ของบุคลากรกลุ่มนี้ ได้เป็นอย่างดี

ส่วนในด้านเอกลักษณ์ของเมือง ก็ค่อนข้างสอดคล้อง กับความคิดของบุคคลผู้ทำงานเพื่อสังคม ในกลุ่มอื่นๆ โดยทั่วไป เพราะบุคลากรท้องถิ่นด้านธุรกิจนี้ ก็เลือกศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลาย และมีวัดและแม่น้ำเพชร เป็นศูนย์รวมจิตใจ แสดงให้เห็นความเชื่อมโยงกัน จากใจของกลุ่มหนึ่ง ผ่านผลกันไปสู่ใจของกลุ่มหนึ่ง เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

5.บุคลากรท้องถิ่นทางการเมือง

จังหวัดเพชรบุรี มีกลุ่มนักการเมือง ที่สืบทอดความเป็นนักการเมือง อันเป็นตัวแทนของประชาชนคนเพชรบุรี อยู่ 2 - 3 ตระกูล ที่โดดเด่น นักการเมืองในวันนี้ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างขวางขึ้นกว่าในอดีต ที่เคยเป็นมา การใช้ระบบอิทธิพล ลดน้อยลงอย่างเห็นได้ชัดเจน

ในอดีต เราจะพบว่า ท้องถิ่นเพชรบุรีโดยทั่วๆ ไปถ้านักการเมืองผู้มีอิทธิพลอย่างก้าวไป ณ สถานที่ใด ก็มักจะมีมือปืนคุ้มกันเป็นจำนวนมาก แต่ภาพลักษณ์ในปัจจุบันมิได้เป็นเช่นนั้น ในอดีตที่ผ่านมา การแถลงนโยบายต่อประชาชน ว่าตนมีหน้าที่ทำสิ่งใดต่อท้องถิ่นสาธารณชนนั้นก็ไม่ได้เด่นชัด ต่างจากภาพในปัจจุบัน ที่นักการเมืองชี้แจงแถลงนโยบายต่อประชาชน โดยผ่านสื่อมวลชนหรือสื่อต่างๆ จึงนับเป็นปรากฏการณ์ที่ดียิ่ง ต่อเมืองเพชรบุรี ความเปลี่ยนแปลงนี้จะเกิดจากการที่สภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไป ประชาชนที่แสดงความรักเกียรติระบบอิทธิพลมีมากขึ้น สื่อต่างๆในท้องถิ่นช่วยกันเน้นให้สังคมเห็นความสำคัญของความสงบ ให้สังคมหันมาเน้นด้านวัฒนธรรม อันโดดเด่นโด่งดังให้เป็น

สัญลักษณ์ของท้องถิ่นแทนอิทธิพล และเน้นให้ประชาชนเห็นคุณค่าของความสงบ ความ เป็นระเบียบเรียบร้อย

ลักษณะและบทบาท นักการเมืองในปัจจุบัน มีบทบาทเพื่อท้องถิ่น และชุมชน อย่างเห็นได้ชัดเจน มีการยอมรับนับถือ และฟังเสียง จากประชาชน จากสื่อมวลชนท้องถิ่น และร่วมพัฒนาสงเคราะห์ชุมชนอย่างจริงจังขึ้น หากนักการเมืองทุกคน ไม่มุ่งแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน และพยายามจัดอิทธิพลให้หมดไป ท้องถิ่นเพชรบุรีจะเป็นเมืองที่เจริญในทุกด้าน มีความสงบร่มเย็น สมเป็นเมืองพระพุทธศาสนา อย่างแน่นอน

ศักยภาพ นักการเมืองท้องถิ่น มีอำนาจการต่อรองต่อรัฐสูงยิ่ง ความสามารถที่จะคัดท้าย ให้นาวาแห่งเมืองได้เล่นล่องไปอย่างดี และเจริญรุ่งเรือง สามารถจะปกป้องเมืองและชุมชนท้องถิ่น ให้อยู่อย่างปลอดภัย และอุดมสมบูรณ์ ปราศจากมลพิษจากภัยแวดล้อมทั้งปวง ซึ่งทั้งนี้ ถ้านักการเมืองท้องถิ่น ได้ตระหนักและรู้ซึ่ง ในบทบาทหน้าที่ของตน และมีจิตใจเสียสละที่แท้จริง ก็จะช่วยประโยชน์มาสู่บ้านเมือง อย่างมหาศาล เช่นเรื่องการพัฒนาจังหวัด การผลักดันโครงการต่างๆ เพื่อเอื้อต่อท้องถิ่นเป็นต้น

อุดมการณ์ ความใฝ่ฝัน และทัศนะ บุคลากรท้องถิ่นด้านการเมือง ก็มีความใฝ่ฝันที่จะให้ราษฎรมีความเป็นอยู่ที่ดี มีความเจริญก้าวหน้า มีความผาสุก ต้องการให้เมืองเพชรบุรี เป็นเมืองที่มีความอุดมสมบูรณ์ อุดมไปด้วยทรัพยากรอันหลากหลาย เลื่องลือด้วยศิลปวัฒนธรรมที่สูงค่า เป็นเมืองท่องเที่ยว และราษฎรมีเศรษฐกิจที่ดี ซึ่งอุดมการณ์การตั้งความหวังของกลุ่มบุคลากรด้านการเมืองนี้ ก็ได้แตกต่าง ไปจากบุคลากรกลุ่มอื่นๆ ที่หวังดีต่อแผ่นดินเพชรบุรี ณ ตรงจุดนี้ อาจกล่าวได้ว่า บ้านเมืองจะเจริญ และเป็นไปในเชิงสร้างสรรค์ ปราศจากโรงงานอุตสาหกรรม ที่จะทำให้สภาวะแวดล้อมเสื่อมสลาย ส่วนใหญ่อยู่ในอำนาจของบุคลากรท้องถิ่นด้านการเมืองนี้เอง ที่จะมีส่วนผลักดัน ให้ประชาชนได้เห็น อย่างเป็นไปได้

และในด้านของเอกลักษณ์ของเมือง ต่างก็มุ่งเน้นสอดคล้องเช่นกันว่าได้แก่ศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลาย พระนครศรีรี และสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจก็คือวัด นับว่าก็เป็นความคิดที่สอดคล้องประสานรับกันกับเสียงเรียกร้องของประชาชน ทำให้เกิดความเชื่อมั่นได้ค่อนข้าง

แน่ชัดว่า ในอนาคตนี้ แนวทางความคิดของนักการเมืองและประชาชน จะโน้มน้าวเข้าหากันได้เป็นอย่างดี

6. บุคลากรท้องถิ่นทางสังคม

บุคลากรท้องถิ่นด้านสังคมนี้ ความจริงมีบุคคลอยู่หลากหลายอาชีพด้วยกัน ที่ทีมงานวิจัย ได้นำมารวมไว้เป็นบุคลากรทางสังคม เช่น พระคุณเจ้านักพัฒนา สื่อมวลชน คหบดี คหปตานี อดีตครู อาจารย์ ผู้เคยเป็นผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มแม่บ้าน นักพัฒนา ชาวไร่ ชาวนา เป็นต้น ซึ่งทุกคนต่างก็มุ่งบริการท้องถิ่นสังคม เสียสละและเข้าร่วมกิจกรรมกับเครือข่ายองค์กรต่างๆ เป็นจำนวนมาก

ลักษณะและบทบาท แต่ละคนจะเข้าร่วมกิจกรรม ชมรม เพื่อสังคมท้องถิ่น ในเวลาที่นอกเหนือจากงานอาชีพ ของตนเอง ส่วนใหญ่ จะเน้นในด้านของการพัฒนาท้องถิ่น จะโดยหน้าที่ หรือโดยจิตใจ ที่ต้องการเอื้ออนุเคราะห์ต่อสังคมก็ตาม ก็จะทำโดยมุ่งมั่น และจริงจัง เพื่อเกื้อกูลต่อสังคมอย่างแท้จริง ทุกคนต่างมีบทบาทในแต่ละถิ่นที่ของตน แต่ทุกคนมีความเกี่ยวพัน ยึดเหนี่ยวซึ่งกันและกัน เป็นเครือข่ายโยงใยถึงกัน ในการดำเนินงานสิ่งใดๆ ฉะนั้น บุคลากรท้องถิ่นด้านสังคมนี้ จึงเป็นพลังที่เข้มแข็งของสังคมชุมชน เป็นอย่างยิ่ง และ จะเป็นพลังที่แผ่ไพศาลออกไป ได้อย่างรวดเร็วบนพื้นฐาน ของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน คือการพัฒนาองค์กรท้องถิ่นร่วมกัน

ศักยภาพ บุคลากรท้องถิ่นด้านสังคม มีไฟและพลังในการดำเนินงานอย่างสูงยิ่ง ทุกคนจะยินดีร่วมกิจกรรมของหมู่คณะ ของท้องถิ่นชุมชนโดยมิรู้เหน็ดเหนื่อย จะเป็นพลังแฝงให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือโดยทั่วไป ภายได้เจตนาที่บริสุทธิ์และเสียสละ ปกติงานและความสามารถของบุคลากรชุดนี้นั้น จะดำเนินอยู่อย่างต่อเนื่อง และยาวนาน โดยผู้ปฏิบัติงาน พร้อมอุทิศทั้งงบประมาณและกำลังทรัพย์ ตามที่จะสามารถหาได้ที่เดียว

อุดมการณ์ ความใฝ่ฝันและทัศนะ ต้องการให้เมืองเพชร มีศักยภาพในการท่องเที่ยวสูง มีนักการเมืองที่มีคุณภาพ อุตสาหกรรมถ้าจำเป็นจะเกิดจริงๆ ก็ควรปลอดจากภาวะมลพิษทั้งปวง และ ต้องการให้เพชรบุรีเป็นเมืองสำคัญ ในระดับโลก ประชาชนกล้า

แสดงออก หมดสภาพจากเมืองของคนดู และเสียงปิ่น ประชาชนกินคืออยู่ดี มีงานทำ และมีคุณธรรม

ส่วนเอกลักษณ์ของบ้านเมืองนั้น ก็ไม่พ้นศิลปวัฒนธรรม พระนครศรีธรรมิและมิศูนย์รวมจิตใจอยู่ที่วัด และพระพุทธศาสนา เช่นเดียวกับบุคลากรในกลุ่มอื่นเช่นกัน

สรุป

เป็นที่น่ายินดี ที่ในบรรดากลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทั้งฐานะ อาชีพ และบทบาท ต่างก็มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของทศนะต่อบ้านเมือง ต่ออุดมการณ์ ความใฝ่ฝัน อันต้องการจะเห็นเพชรบุรีเป็นไป ซึ่งถ้าการตอบคำถามเหล่านี้มาจากจิตใจที่แท้จริง มิได้บิดเบือนตอบเพื่อให้งาม สิ่งที่น่าจะเกิดต่อไปในอนาคต ก็น่าจะเป็นภาพ ที่มีใจเพียงร่างอย่างแผ่วเบา ให้เห็นเพียงเส้นสายของลายเส้นเท่านั้น แต่น่าจะปรากฏภาพลักษณ์ซึ่งงามชัดเจน ของบ้านเมือง ที่เขาร่วมกันวาดฝันขึ้น โดยต่างบุคคลต่างสถานที่ ต่างบทบาท สิ่งเหล่านี้ น่าจะเป็นเครื่องชี้วัดเพชรบุรีในอนาคต ว่าจะเป็นเมืองจากความฝันที่บรรเจิด ของผู้คนที่รักเพชรบุรี ซึ่งร้อยรัดหัวใจหลายดวงหลอมรวมเข้าเป็นหัวใจดวงเดียวกัน เพื่อเมืองเพชร เมืองในความฝันและความจริงใจ ในอนาคต

บทที่ 5

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยแนวทางการศึกษาและพัฒนาประชาสังคมเพชรบุรี มีผลที่น่าสนใจอยู่มาก คณะผู้วิจัยเห็นว่า น่าจะเป็นประโยชน์ทั้งในการศึกษา และการพัฒนาประชาสังคมเพชรบุรีต่อไป รายละเอียดที่ควรกล่าวถึง และข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

อภิปรายผล

ผลการประมวลข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ สังเกต และจากการศึกษาเอกสาร ในเรื่องเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาและพัฒนาประชาสังคมเพชรบุรี ทำให้เราสามารถสรุปและตีความได้ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะขององค์กรและบุคลากรท้องถิ่นเพชรบุรี

โดยส่วนใหญ่แล้ว องค์กรท้องถิ่นเพชรบุรี เป็นองค์กรที่มีความหลากหลายเป็นอย่างสูง กล่าวคือ มีการรวมตัวในรูปแบบต่างๆกัน มีตั้งแต่พบปะกันเอง แล้วเกิดเป็นองค์กรโดยไม่ตั้งใจ จนถึง เป็นการจัดตั้งตามแนวทางของกฎหมาย หรือในความดูแลของรัฐ ในส่วนของการรวมตัวนั้น น่าประหลาด ที่ผู้มารวมตัวเป็นองค์กร มีความมุ่งหมายแตกต่างกันมาก จากการสัมภาษณ์ครั้งที่ 2 ของกลุ่มเป้าหมาย ทำให้ทราบชัดเจนว่า การที่บุคคลเข้าร่วมงานในองค์กรท้องถิ่น มีความเป็นมาที่ไม่เหมือนกัน บางคนมาเข้าร่วมด้วยความคิดถึงอุดมการณ์ สำนึกต่อสังคม บางคนมาเข้าร่วมตามวิถีความต้องการของรัฐ ขณะที่บางคนมาเพราะต้องการประชาสัมพันธ์ตนเอง

นอกจากนั้น ยังมีความหลากหลายในด้านพื้นที่ คือ ถึงแม้จะมีองค์กรท้องถิ่นเป็นจำนวนมากที่อยู่ในเมือง ในชุมชน แต่ก็ยังมีอีกมากที่กระจายไปตามชนบท ทั้งส่วนที่เป็นพื้นที่ชนบทแบบป่าเขา ชนบทแบบพื้นที่ราบ และชนบทชายทะเล อีกทั้งยังมีส่วนซึ่งไม่มีพื้นที่แน่นอนอีกด้วย

ในแง่กิจกรรม และความสนใจ องค์กรท้องถิ่นเพชรบุรี มีกิจกรรมหลายรูปแบบแตกต่างกันไป บ้างอยู่ในด้านการพัฒนา บ้างก็อยู่ในด้านการอาชีพ บ้างก็อยู่ในด้านการศึกษา ฯลฯ อันแตกต่างกัน ยิ่งเมื่อพิจารณาถึงด้านความสนใจ จะพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างหลากหลายมากเป็นพิเศษ ขณะที่ บางกลุ่ม สนใจการอาชีพในกลุ่มของตน บางกลุ่มสนใจการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น บางกลุ่มสนใจงานอดิเรกร่วมกัน บางกลุ่มสนใจอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และ บางกลุ่มสนใจหลายๆอย่างตามโอกาส

ในส่วนของบุคลากรท้องถิ่น ก็เช่นกัน บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเกื้อหนุนประโยชน์แก่สังคมอยู่ในประชาสังคมเพชรบุรี มีจำนวนมากอย่างไม่น่าเชื่อ บางท่านเป็นนักวิชาการระดับชาติ ที่มีชื่อเสียง แต่ก็เกาะติดท้องถิ่น รับผิดชอบต่อท้องถิ่นอยู่ตลอดเวลา ความหลากหลายของบุคลากรท้องถิ่นเพชรบุรี มีทั้งในด้านพื้นที่ อาชีพ ความสามารถและความสนใจ

อาชีพของบุคลากรท้องถิ่น มีทั้งที่เป็น ชาวไร่ ชาวนา นักธุรกิจ ครูอาจารย์ นักบวช คหบดี นักหนังสือพิมพ์ นักดนตรี ช่างพื้นบ้าน ฯลฯ โดยที่พื้นความรู้แตกต่างไปทุกระดับเช่นกัน ในแง่ความสามารถและความสนใจ มีหลายประเภทหลายแขนง เช่น ดนตรี ประติมากรรม วรรณกรรม ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมท้องถิ่น ศาสนา สิ่งแวดล้อม เป็นต้น ในแง่จำนวนก็อาจกล่าวได้ว่า ขึ้นอยู่กับจะต้องการในแขนงใด ระดับไหน ดังนั้น จำนวนของบุคลากร จึงไม่อาจนับได้

เพชรบุรี มีองค์กร และบุคลากรท้องถิ่น ที่สามารถยังประโยชน์เป็นอย่างสูงแก่สังคม เอื้อต่อการพัฒนาประชาคมได้ทุกรูปแบบ ทั้งนี้ น่าจะเนื่องจากเป็นเมืองเก่า มีประวัติความเป็นมาสืบเนื่องกันกว่าพันปี และยังมีหลากหลายในด้านภูมิศาสตร์ ซึ่งมีตั้งแต่แบบป่าเขา แบบทุ่งราบ และแบบชายทะเล มีแม่น้ำที่เป็นแหล่งชุมชนมาแต่โบราณ มีอ่างน้ำจืดขนาดใหญ่ อีกทั้งในส่วนชายทะเล ก็มีทั้งชายทะเลชนิดป่าชายเลนอันเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ และชายทะเลชนิดหาดทราย อันเหมาะแก่การท่องเที่ยว นอกจากนั้น อารยธรรมลุ่มน้ำเพชรบุรี ที่สั่งสมมาช้านาน ก็มีส่วนสำคัญยิ่งที่ทำให้เกิดองค์กรและบุคลากรท้องถิ่น ที่มีความถนัด ความสนใจ หลากหลาย

การที่เพชรบุรีเป็นท้องถิ่นที่ไม่ใหญ่โตนัก แต่มีความหลากหลายทั้งในด้านองค์กร และบุคลากรท้องถิ่น จึงนับเป็นข้อดีที่จะเอื้อประโยชน์แก่ท้องถิ่นยิ่ง เพราะมีโอกาสที่จะทำให้ท้องถิ่น เกิดทางเลือกหลายทาง ในการแก้ปัญหา และในการพัฒนาต่อไป

ความเป็นชุมชน ขององค์กรท้องถิ่นเพชรบุรี มีอยู่มากในองค์กรระดับนำโดยทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นองค์กรขนาดใหญ่ หรือขนาดเล็ก กล่าวคือ สมาชิกในองค์กรจะมีความสนใจร่วมกัน มีความผูกพันกัน มีผลประโยชน์ร่วมกัน ทุกประเภทขององค์กรท้องถิ่น จะมีองค์กรที่มีลักษณะเช่นนี้ ดำเนินกิจกรรมไปด้วยสำนึกร่วมกันในความเป็นพลเมือง (Public Consciousness) อย่างต่อเนื่อง และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สื่อสารถึงกันอยู่ตลอดเวลา

2. ศักยภาพขององค์กรและบุคลากรท้องถิ่นเพชรบุรี

อาจพิจารณาได้จาก ผลงาน ทั้งที่ประสบความสำเร็จ และไม่ประสบความสำเร็จ ตลอดจนปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม ในที่นี้จะพิจารณาจากปัจจัยต่างๆที่ได้กล่าวถึงไว้ในวัตถุประสงค์ของการวิจัย เป็นหลัก ดังต่อไปนี้

2.1 องค์ประกอบที่ทำให้เกิดพลังในการรวมกลุ่ม

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า กลุ่มสมาชิกที่รวมกันเป็นองค์กรท้องถิ่นเพชรบุรีหลายองค์กร มีลักษณะรวมกันตามความสนใจ ตามอุดมการณ์ และตามผลประโยชน์ จึงทำให้เกิดความเข้มแข็งในองค์กรนับแต่แรกเริ่ม จริงอยู่ มีองค์กรที่เกิดจากการพบปะกันหลวมๆ ไม่มีอะไรเป็นเครื่องเชื่อม แต่องค์กรท้องถิ่นประเภทนี้จะสลายตัว หรือหยุดการดำเนินงานไปในเวลาอันรวดเร็วอยู่แล้ว หากยังคงรูปอยู่บ้าง ก็ไม่อาจนับเป็นองค์กรท้องถิ่นในความหมายของประชาสังคมได้ ข้อสรุป จากการสัมมนาแนวทางการศึกษาและพัฒนาประชาสังคมเพชรบุรี ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2540 ในเรื่องนี้มีว่า

- มีความศรัทธาที่จะช่วยเหลือผู้อื่น
- ต้องการเพื่อน
- ต้องการให้ท้องถิ่นรุ่งเรือง
- อยากให้คนรู้จักตน
- ต้องการเกียรติในสังคม

- ได้ประโยชน์ด้านธุรกิจ
- มีความสุข

ตัวอย่างของการรวมตัวกันอย่างแน่นแฟ้นและยั่งยืน เช่น กลุ่มเครดิตยูเนียนต่างๆ ที่มีความร่วมมือกันอย่างเหนียวแน่น ในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในด้านเศรษฐกิจ บนพื้นฐานของความไว้วางใจซึ่งกันและกัน อีกตัวอย่างหนึ่ง คือ สหสมาคมมูลนิธิชาวจีนเพชรบุรี 7 คณะ ซึ่งมุ่งช่วยเหลือสมาชิก สร้างความสามัคคี และงานสังคมสงเคราะห์ อันสมาชิกเชื่อว่าเป็นการทำบุญ เกิดกุศล การที่องค์กรท้องถิ่นทั้งสองแห่งนี้ มีความมุ่งหมาย และผลประโยชน์ ต้องตามความสนใจและความต้องการของสมาชิก จึงทำให้ไม่ต้องสงสัยว่า การรวมตัวของสมาชิกเพื่อองค์กร ย่อมเป็นไปอย่างแน่นแฟ้นยาวนานได้

เฉพาะการรวมตัว ของสหสมาคมมูลนิธิชาวจีนเพชรบุรี 7 คณะ นั้น ยังมีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจอีกด้วย กล่าวคือ ทุกฝ่ายยอมรับว่า ในอดีตกว่า 20 ปีมาแล้ว การแข่งขันระหว่างสมาคม และมูลนิธิต่างๆ ของชาวจีนในตัวเมืองเพชรบุรี ซึ่งมีอยู่ 7 องค์กร เป็นไปอย่างรุนแรง ต่อมา ด้วยความพยายามและอุทิศตนอย่างเต็มที่ ของผู้มีอุดมการณ์บางท่าน จึงทำให้เกิดการรวมตัวขึ้นได้ และผลพลอยได้ของการรวมตัว คูเหมือนจะทำให้เกิดความเข้มแข็ง อีกทั้งเป็นที่ยอมรับของสังคมยิ่งขึ้นอีกด้วย นับเป็นบทเรียนเกี่ยวกับพัฒนาการขององค์กรท้องถิ่นที่สำคัญอีกบทหนึ่ง

สำหรับการรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่าย มีอยู่หนึ่งองค์กร คือ กลุ่มคนรักเมืองเพชร ซึ่งจากการศึกษาในรายละเอียดลงไปพบว่า การก่อตัวในการรวมกลุ่มเริ่มจากผู้ที่อยู่ต่างวงการต่างอาชีพ แต่มีทัศนคติคล้ายคลึงกัน มีความรู้สึกในลักษณะเป็นเพื่อนกัน ได้พบปะสนทนากันบ่อยๆ มีความตระหนักในเรื่องวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นร่วมกัน จึงเริ่มการประสานงาน แลกเปลี่ยนความคิด และความช่วยเหลือกัน มากขึ้นเรื่อยๆ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อันเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ๓ ครั้งที่ผ่านมา และกิจกรรมทางการเมืองเพื่อร่วมสร้างความเปลี่ยนแปลงในระดับชาติ เช่น ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญใหม่ เป็นตัวกระตุ้นสำคัญ อันทำให้ทุกกลุ่มในเครือข่ายนี้ ตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมมือสร้างเป็นเครือข่ายให้ต่อเนื่องสืบไป เกิดเป็นการประสานระหว่างกลุ่มหลาย

กลุ่มขึ้น โดยเฉพาะยังปรากฏชัดเจนหลังจากได้รับการกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของการสร้างเครือข่ายเช่นนี้จากนักวิชาการทางสังคม เช่น อนุชาติ พวงสำลี และ อรทัย อาจอ่ำ จนกระทั่งในที่สุดก็มีการตั้งชื่อเป็น “กลุ่มคนรักเมืองเพชร” ขึ้น

ปัจจุบันกลุ่มนี้มี สุนันท์ อุดมเวช และวิไล เตชะไพฑูริย์ เป็นผู้ประสานงาน โดยใช้ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด ที่สถาบันราชภัฏเพชรบุรี เป็นสถานที่ประสานงาน

2.2 เนื้อหาที่เกิดจากการรวมกลุ่ม

ในประเด็นนี้ มีความหลากหลายแตกต่างกันไปมาก ตามความสนใจและกิจกรรมที่ได้กระทำ ตลอดจนบริบททางสังคม ภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม และอื่นๆ ตัวอย่างของเนื้อหาที่เกิดจากการรวมกลุ่ม อาจเห็นได้หลายรูปแบบดังต่อไปนี้

2.2.1. เนื้อหาที่เป็นในรูปกิจกรรมสาธารณะ ที่อาจแปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ เช่น กรณีกลุ่มคนรักเมืองเพชร มีกิจกรรมตั้งแต่เรื่องการจัดสัมมนาเกี่ยวกับ รัฐธรรมนูญ การจัดเวทีประชาธิปไตยให้ผู้สมัคร ส.ส.ร.แถลงนโยบายก่อนการเลือกตั้ง การณรงค์เพื่ออนุรักษ์ต้นมะฮ็อกกานีริมถนน การจัดเวทีสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟูประเพณีเรือองค์ จนถึงการจัดประชุมวิสัยทัศน์เพชรบุรี ขณะที่ กลุ่มเด็กตลาด มีการพบปะพูดคุยกันอยู่เสมอเพื่อแก้ปัญหาที่มักเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจและการอาชีพของสมาชิก แต่ก็พร้อมจะช่วยเหลือสังคมตามโอกาส ขณะที่ กลุ่มยายกับตา ประกอบกิจกรรมเกี่ยวกับเยาวชน โดยสม่ำเสมอโดยแปรประเด็นไปตามบริบทของสังคม หรือเจตนาของผู้สนับสนุนทุน และขณะที่ ชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพชรบุรีซึ่งมี สุมล สุตะวิริยะวัฒน์ สมศักดิ์ อิศมันย์ พิรยา สังวรณ เป็นต้น เป็นกำลังสำคัญ จะเน้นการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์แม่น้ำ และการกำจัดขยะ อยู่บ่อยๆ

พึงสังเกตว่าเนื้อหากิจกรรมขององค์กรท้องถิ่น เพื่อสาธารณะลำดับต้นๆ ซึ่งจะสังเกตได้จากตาราง 1 ในหน้า 72 คือ กิจกรรมสำหรับเยาวชน และการบริจาคช่วยเหลือสมาชิก ขณะที่กิจกรรมหลักของบุคลากรท้องถิ่นลำดับต้นๆ ซึ่งสังเกตได้จากตาราง 2 ในหน้า 73 คือ งานเกี่ยวกับวัฒนธรรม และการทำงานสาธารณประโยชน์ นั่นคือหากจะมีกิจกรรมสาธารณะรวมสำหรับประชาสังคมเพชรบุรี ขอบข่ายงานเหล่านี้ จะเป็นกิจกรรมที่ร่วมกันปฏิบัติได้นั่นที่สุด

2.2.2. เนื้อหาที่เป็นไปเพื่อผลประโยชน์ของสมาชิก ซึ่งอาจเป็นในรูปผลประโยชน์ที่เป็นโภคทรัพย์ ผลประโยชน์ทางอารมณ์และความสุข หรือผลประโยชน์ในรูปสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก ก็ได้ เช่น กลุ่มแชร์ชาวชอย และกลุ่ม สปด.(เสาร์ปลายเดือน) ที่พบปะ รับประทานอาหาร และสังสรรค์ร่วมกัน เป็นระยะๆ โดยมีการร่วมกันออกทุนตามกติกาที่กำหนดไว้ กลุ่มเช่นนี้บางกลุ่มวางกำหนดไว้แน่นอนว่า จะครบรอบ จบวงจรเมื่อใด แต่บางกลุ่มกติกาไม่เป็นเช่นนั้น เนื้อหาที่ได้ในสังคมคือ สมาชิกเกิดความสุขจากการรับประทานอาหาร สนุกสนาน และเกิดความมั่นคงทางสังคมเพราะรู้จักกันมากขึ้น เกิดความเป็นพวกพ้อง เป็นผลพลอยได้อีกด้วย

ขณะเดียวกัน เนื้อหาที่เกิดขึ้นในองค์กร ที่เป็นกลุ่มเครดิตยูเนียนต่างๆ เป็นผลตอบแทนด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สมาชิกสามารถหาทุนไปประกอบอาชีพได้ง่ายขึ้น ขณะที่สมาชิกซึ่งมีฐานะดีก็มีดอกเบี่ยตอบแทน สหกรณ์ต่างๆ ก็อยู่ในลักษณะคล้ายกันเช่นนี้

อย่างไรก็ตาม เนื้อหาที่เกิดจากการรวมกลุ่มในข้อนี้ อาจแปรเปลี่ยนเพิ่มเติมเป็นเพื่อสังคมเพิ่มขึ้นอีกก็ได้ในภายหลัง ตามบริบท เช่น กลุ่มเครดิตยูเนียน ไปร่วมกับกลุ่มอื่นๆ เป็นกลุ่มคนรักเมืองเพชร จัดกิจกรรมเรือองค์ กิจกรรมเพื่อประชาธิปไตยต่างๆ เป็นต้น

2.2.3. เนื้อหาที่เริ่มต้นอย่างไม่ชัดเจนนัก แต่กิจกรรมที่เกิดขึ้นในภายหลังเป็นกิจกรรมเพื่อสาธารณะ เช่น กลุ่มน้ำพุ ซึ่งเริ่มจากการพบกันที่ร้านกาแฟใกล้ๆ น้ำพุ แล้วมีการเยี่ยมเยียนช่วยเหลือกัน เมื่อมีสมาชิกประสบเคราะห์กรรมต่างๆ เช่น บุคคลในครอบครัวเสียชีวิต มีการจัดระบบประสานงาน ขยายไปเป็นกิจกรรมเลี้ยงอาหารกลางวันเด็กเป็นครั้งคราว ฯลฯ เป็นต้น

2.2.4. เนื้อหาที่เป็นไปเพื่องานอดิเรก เช่น ชมรมพระเครื่อง และพวงววดต่างๆ ที่มีรสนิยมในการเล่นกีฬา วอลเลย์บอล ร่วมกัน

กลุ่มทางสังคมของผู้ที่มีงานอดิเรกร่วมกัน มักจะมีความสัมพันธ์กันอยู่ได้ยาวนาน โดยผู้อื่นยากจะเข้าใจ เช่น กลุ่มเล่นกล้วยไม้ กลุ่มเล่นนกเขา เป็นต้น ในเพชรบุรีมีกลุ่มเช่นนี้ที่มีลักษณะเข้มแข็งอยู่ไม่น้อย เช่น พวงววดต่างๆ เป็นต้น

กีฬาวัลลานเป็นกีฬาท้องถิ่นของเพชรบุรี อันเป็นที่นิยมเป็นอย่างสูง ผู้ที่เล่นวัลลานด้วยกัน มักมีความรู้สึกว่าเป็นเรื่องของผู้เข้มแข็ง กล้าหาญ ด้วยกัน แม้จะมองจากบุคคลภายนอกกว่าเป็นการทรมานสัตว์ เป็นกีฬาที่อาจทำให้เสียสุขภาพ เพราะต้องเล่นตอนกลางคืนตั้งแต่ตีสี่จนถึงเช้า ก็ตาม การเล่นวัลลาน ต้องเกาะกลุ่มกันเป็น “พวง” ซึ่งเป็นการรวมตัวกันของผู้มีวัล ในละแวกบ้านใกล้เคียงกัน เพื่องานกีฬาชนิดนี้โดยเฉพาะ ในแต่ละพวงอาจมีชายหญิง จากครอบครัวต่างๆ 5 - 10 ครอบครัว รวมตัวเป็นทีม เพื่อจัดวัลให้ได้เป็นพวง ไปแข่งกับกับทีม หรือ “พวง” อื่น เพื่อความสนุกสนาน และชื่อเสียงของหมู่บ้าน

การรวมกลุ่มในลักษณะของกลุ่มน้ำพุ หรือกลุ่มโตะแซร์แซร์แซร์ชาวซอย กลุ่ม สปด. กลุ่มพวงวัลต่างๆ ที่กล่าวถึงมาแล้วนั้น มีประโยชน์แฝงในแง่สังคมอยู่ไม่น้อย เช่น เมื่อเกิดกรณีที่น่านำไปสู่ความขัดแย้ง หากเป็นสมาชิกกลุ่มเดียวกัน ก็จะบรรเทาความรุนแรงลงไปได้ และในทางบวก เมื่อต้องการความร่วมมือปฏิบัติงาน สมาชิกกลุ่มสามารถจะได้รับความร่วมมือเป็นพิเศษ เพราะเป็น “พวกเดียวกัน” มากกว่าคนทั่วไป ลักษณะกลุ่มหรือองค์กรท้องถิ่นระดับรากหญ้าเช่นนี้ ในบางครั้งจะมีความรู้สึกรุนแรงมาก โดยเฉพาะในกรณีที่กลุ่ม เพื่อต่อสู้แข่งขันกับกลุ่มอื่น เช่น พวงวัล และกลุ่มเรือยาว ซึ่งจะมีความรู้สึกของความเป็น “วัลพวงเดียวกัน” “เรือลำเดียวกัน” สูงมาก ในสังคมชนบท เราจะพบการกระทบกระทั่ง ซึ่งอาจเลยไปเป็นการทะเลาะวิวาทระหว่างกลุ่มเช่นนี้ ได้ง่าย ด้วยเหตุเพราะมีความรักพวกพ้องสูงมาก

2.2.5. เนื้อหาที่เป็นไปเพื่อการอาชีพ ในส่วนนี้ เป็นส่วนหลักของการเกิดองค์กรท้องถิ่นในสังคมโดยทั่วไป ตัวอย่างที่เห็นชัดเจนในเพชรบุรี เช่น สหกรณ์ประมงบ้านแหลม กลุ่มประมงชายฝั่งทะเลพื้นบ้านบางเก่า เป็นต้น องค์กรท้องถิ่นในลักษณะเช่นนี้มีโอกาสเติบโตได้ง่ายภายใต้การสนับสนุนของทางการ ของประชาชนในท้องถิ่น หรือของกองทุนต่างๆ แต่ก็ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกเป็นอย่างสูงอยู่เช่นกัน อันจะเห็นได้หากศึกษาบางกรณีเป็นตัวอย่าง เช่น กรณีกลุ่มประมงชายฝั่งทะเลพื้นบ้านบางเก่า เป็นต้น

2.3 องค์ประกอบที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

องค์กรต่างๆ ต้องการความร่วมมือจากสมาชิกอย่างมาก ความสำเร็จขององค์กรท้องถิ่น ขึ้นอยู่กับความร่วมมือ ความเสียสละของสมาชิก มากกว่า เงินทุน หรือเรื่องอำนวยความสะดวกใดๆ สิ่งซึ่งอาจเป็นปัจจัยได้บ้างอีกประการหนึ่งคือ บริบททางสังคม เมื่อใด ที่องค์กรท้องถิ่นเกิดความไม่สอดคล้องกับบริบททางสังคม อาจไม่ประสบความสำเร็จ เช่น กลุ่มนักเรียนกลัวไม้หรือกลุ่มเล่นบอนไซ จะประสบความสำเร็จได้อย่างไร ในยุคสมัยที่สังคมลดความสนใจ เรื่องกลัวไม้ และบอนไซ

2.4 ทศนะเกี่ยวกับปัญหาและวิกฤตการณ์ท้องถิ่น

เพชรบุรีเป็นสังคมชนบทที่มีปัญหาสังคมอยู่มีใช้น้อย เปรียบเช่นสังคมชนบทของประเทศโลกที่สามทั่วไป อย่างไรก็ตาม ในเรื่องธรรมชาติของปัญหาชนบทในโลกที่สามนี้ ผู้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเห็นว่า

“ปัญหาชนบทของประเทศโลกที่สามอื่นๆ เกิดขึ้นก่อน และมีความรุนแรงมากกว่าของไทย ในลาตินอเมริกา โดยเฉพาะอเมริกากลาง ชาวนากลายเป็นผู้ไร้ที่ดินไปหมดแล้ว วัฒนธรรมอินเดียแห่งท้องถิ่นก็ถูกทำลายไปมาก สาเหตุที่ไทยรักษามุมชนชนบทมาได้ต่อเนื่องยาวนาน ก็เพราะการมีทรัพยากร โดยเฉพาะที่ดินมากประการหนึ่ง และเพราะลักษณะพิเศษของระบบศักดินาและระบบทุนนิยม ในประเทศไทยอีกประการหนึ่ง ในสมัยศักดินา สังคมไทยแยกกันอยู่เป็น 2 ส่วน คือรัฐกับหมู่บ้าน รัฐไม่แทรกตัวลงไปจัดการผลิตระดับหมู่บ้าน เจ้านายไม่ได้เป็นเจ้าของที่ดินโดยตรงแบบระบบแมนเนอร์ และศาสนาพุทธก็เพียงโน้มนำให้ชาวบ้านยอมรับว่า พระมหากษัตริย์มีความชอบธรรม เพราะเป็นผู้มีบุญ แต่ไม่ได้ทำลายความเชื่อผีบรรพบุรุษของชุมชน ดังนั้น สังคมและวัฒนธรรมแบบชนเผ่าและเครือญาติ แบบก่อนศักดินา จึงถูกเก็บรักษาไว้เป็นอย่างดี”¹

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้สังคมไทยในชนบทเช่นเพชรบุรี จะยังไม่ถูกรัฐแทรกแซงทำลายระบบลงไปเสียทีเดียว ดังข้างต้น แต่ ในสภาพที่ท้องถิ่นกำลังเปลี่ยนไป เป็นสังคมสมัยใหม่ ก็เกิดปัญหาจากความเปลี่ยนแปลงนี้อีกหลายด้าน องค์กรและบุคลากรท้องถิ่น

¹ จักรทิพย์ นาถสุภา วัฒนธรรมไทยกับขบวนการเปลี่ยนแปลงสังคม หน้า 192

ถิ่นเพชรบุรี มีความเห็นในเรื่องปัญหาเหล่านี้ไม่ต่างกันนัก ดังจะพบได้จากที่ กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นองค์กรท้องถิ่นเห็นว่า ปัญหาจราจรเป็นปัญหาสำคัญที่สุด เท่ากับปัญหาเสพติด รองลงมาคือ ปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อม นอกนั้นเป็นปัญหาอื่น เช่น เศรษฐกิจ แรงงาน น้ำท่วม โรคเอดส์ สถานที่ส่งเสริมกีฬา เป็นต้น

ที่น่าสังเกตก็คือ ปัญหาที่องค์กรท้องถิ่นถือเป็นเรื่องสำคัญเหล่านี้ เป็นปัญหา การรุกรานของสังคมสมัยใหม่ ที่มีต่อสังคมชนบท หรือสังคมเมืองแบบเก่า

ในส่วนที่ถือว่าเป็นปัญหาเร่งด่วน หรือวิกฤติการณ์ของสังคม องค์กรท้องถิ่น เห็นว่าคือ ปัญหาเสพติด ใกล้เคียงกับที่เห็นว่าปัญหาจราจรเป็นปัญหาเร่งด่วน นอกนั้น เป็นเรื่องสิ่งแวดล้อม และอื่นๆ ในส่วนนี้ บุคลากรท้องถิ่นก็ไม่ต่างกันนัก คือเห็นว่าปัญหา ถนน การจราจร ผังเมือง เป็นปัญหาเร่งด่วนที่มีความสำคัญที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาเสพติด การรุกรานทางวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ป่าเขา ดันมะฮ็อกกานีในเมืองถูกทำลาย อย่างละ 7 ราย รองลงมาเป็นเรื่องผู้บริหารใช้อิทธิพล ขาดวิสัยทัศน์

ทั้งหมดนี้ แสดงว่าท้องถิ่นเพชรบุรี เห็นว่า ปัญหาการจราจรและปัญหาเสพติด เป็นปัญหาสำคัญของท้องถิ่น

หากจะสรุปความเห็นขององค์กรท้องถิ่น ในเรื่องปัญหาที่ต้องแก้ไข จะได้ผลลัพธ์ดังต่อไปนี้

ตาราง 7 สรุปปัญหาที่ต้องแก้ไขของเพชรบุรี ตามความเห็นขององค์กรท้องถิ่น²

ลำดับ	ปัญหาที่ต้องแก้ไข	จำนวนองค์กร
1	จราจร	10
1	ยาเสพติด	10
3	สิ่งแวดล้อม	4
3	แม่น้ำแห้ง ดินเงิน	4
5	น้ำเสีย	3
6	การจัดผังเมือง	2
6	ขยะ	2
6	อาชญากรรม	2

ขณะเดียวกัน หากจะสรุปความเห็นของบุคลากรท้องถิ่น ในเรื่องปัญหาที่ต้องแก้ไข จะได้ผลลัพธ์ดังตารางต่อไปนี้

² ในตารางนี้ ปัญหาที่มืองค์กรกลุ่มตัวอย่างกล่าวถึงว่าควรแก้ไขเพียง 1 องค์กร มิได้นำมาบรรจุไว้ในตารางด้วย คือ ปัญหาอิทธิพล น้ำคั้นน้ำใช้ไม่เพียงพอ เศรษฐกิจตกต่ำ สถานที่ส่งเสริมกีฬา สถานที่ส่งเสริมลูกเสือ ถนนเชื่อมหมู่บ้าน ท่อระบายน้ำ ทำเทียมเรือ แรงงานต่างชาติ ตลาดจำหน่ายสินค้าการเกษตร โรคเอดส์ การท่องเที่ยว งบประมาณ การพัฒนาบุคลากรของรัฐ และการรุกรานที่สาธารณประโยชน์

ตาราง 8 สรุปปัญหาที่ต้องแก้ไขของเพชรบุรี ตามความเห็นของบุคลากรท้องถิ่น³

ลำดับ	ความหวัง	จำนวนองค์กร
1	สิ่งแวดล้อม มลภาวะ	10
2	การจราจร	9
2	ยาเสพติด	9
4	พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	3
4	ความเห็นแก่ตัว	3
4	ความสะอาด	3
4	อิทธิพลท้องถิ่น	3
8	ศีลธรรม จริยธรรม	2
8	หางาน อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม	2
8	ขยะ	2
8	เศรษฐกิจ	2

จะเห็นได้ว่าในความเห็นของบุคลากรท้องถิ่น เรื่องของสิ่งแวดล้อมและมลภาวะโดยทั่วไป เป็นปัญหาสำคัญเร่งด่วนที่ต้องแก้ไข ซึ่งในส่วนนี้ หากพิจารณาว่า ในลำดับที่ 8 ยังมีผู้เห็นถึงปัญหาขยะ และในส่วนที่เป็นความเห็นของบุคลากรคนเดียว ก็มีผู้กล่าวถึงปัญหาเรื่องน้ำเสียอีกด้วย ก็นับได้ว่า บุคลากรท้องถิ่นให้ความสำคัญแก่เรื่องสิ่งแวดล้อมและมลภาวะเป็นอย่างสูง

³ ในตารางนี้ ปัญหาที่มีองค์กรกลุ่มตัวอย่างกล่าวถึงว่าควรแก้ไขเพียง 1 องค์กร มิได้นำมาบรรจุไว้ในตารางด้วย คือ ปัญหาผู้บริหารไม่ซื่อตรง ผู้นำขาดวิสัยทัศน์ ประชาชนไม่มีส่วนตัดสินใจเรื่องอุตสาหกรรม ไม่รู้คุณค่าประชาธิปไตย บริการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ อภิสิทธิ์ชน เจ้าหน้าที่ทุจริต การศึกษา การบุกรุกที่สาธารณะ การรุกรานทางวัฒนธรรม ดันมะฮ็อกกานี่ โรงเรียน แม่น้ำเพชรต้นเงิน ขาดแผนแม่บทในการควบคุมทรัพยากร ราคาพืชคั่ว ความเป็นระเบียบ น้ำเสีย และ ปัญหาการเกษตร

ในลำดับรองลงมา ตามความเห็นของบุคลากรท้องถิ่น ได้แก่ ปัญหาเรื่องการจราจร และปัญหาเสพติด ซึ่งอยู่ในลำดับความสำคัญเท่ากัน ปัญหาอื่นนั้นอยู่ในระดับความถี่ที่ห่างออกไปมาก

2.5 เอกลักษณะและศูนย์รวมทางจิตใจ

เรื่องของวัฒนธรรมโดยทั่วไป แบ่งออกได้เป็นเรื่องของความคิดความเชื่อ เป็นเรื่องของพฤติกรรมประเพณี และเป็นเรื่องของวัตถุสิ่งของ จะเห็นได้ว่า เรื่องของความคิดความเชื่อจะมาก่อนสิ่งอื่น เพราะเป็นเรื่องที่จะทำให้มนุษย์ประพฤติ และสร้างสรรค์สิ่งต่างๆต่อไปอีกมาก ความรู้เกี่ยวกับเอกลักษณะและศูนย์รวมทางจิตใจ เป็นเรื่องของความคิดความเชื่อในท้องถิ่น จึงน่าจะมีคุณค่า ควรแก่การศึกษาเป็นเบื้องต้นไว้ก่อนในขั้นนี้

ในเรื่องเอกลักษณะของเพชรบุรี จากความเห็นของตัวแทนองค์กรท้องถิ่น ส่วนใหญ่เห็นว่า ขนมหวานเป็นเอกลักษณะของท้องถิ่นเพชรบุรี รองลงมาคือ ศิลปวัฒนธรรมและเขาวัง โดยทั้งสามอันดับแรกนี้มีจำนวนความถี่ไม่ต่างกันมากนัก

แต่ขณะเดียวกัน ในด้านเอกลักษณะของเพชรบุรีนี้ บุคลากรท้องถิ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับเขาวังเป็นอย่างสูงมาก โดยมีเรื่องอื่นๆ เช่น ขนมหวาน และอาหาร เรื่องศิลปวัฒนธรรม อยู่ในลำดับที่ตามมาห่างๆ

ดังนั้น หากไม่สนใจเรื่องความถี่มากนัก ก็พอจะสรุปได้ว่า ในความเห็นของท้องถิ่นเพชรบุรี เห็นว่าเอกลักษณะสำคัญในลำดับต้นๆได้แก่ ขนมหวาน-อาหาร เขาวัง และศิลปวัฒนธรรม ตามลำดับ

ในด้านศูนย์รวมทางจิตใจ ผู้แทนองค์กรท้องถิ่นเห็นว่าวัดทั่วไปเป็นศูนย์รวมทางจิตใจมากที่สุด รองลงมาคือ วัดมหาธาตุ และสถาบันศาสนา ตามลำดับ ขณะที่บุคลากรท้องถิ่นเห็นว่าวัดและศาสนาเป็นศูนย์รวมทางจิตใจมากที่สุด และมีวัดมหาธาตุอยู่ในลำดับรองลงไป โดยมีความถี่น้อยกว่ามาก แต่ก็สังเกตได้ว่า ทั้ง วัด พุทธศาสนา และ วัดมหาธาตุ ล้วนแทบจะเป็นเรื่องเดียวกัน

จากภาพปรากฏเช่นนี้ สรุปได้ว่า ศูนย์จิตใจของท้องถิ่นเพชรบุรีคือวัด หรือ พุทธศาสนา และวัดที่เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจอยู่ในอันดับต้นๆ คือวัดมหาธาตุวรวิหาร

ในส่วนที่เกี่ยวข้องเอกลักษณ์และศูนย์รวมทางจิตใจ ของชาวเพชรบุรี ในทัศนะขององค์กรท้องถิ่นนี้ ภาพปรากฏที่สรุปรวมเป็นตาราง ได้สรุปไว้แล้วในตาราง 2 หน้า 73 และตาราง 3 หน้า 74

3.บทบาทขององค์กรที่เป็นแกนนำในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

องค์กรประชาสังคมท้องถิ่นเพชรบุรี ที่เป็นแกนนำ ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม มีอยู่มากและหลากหลาย ตัวอย่างที่เห็นได้เช่น กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชายทะเลตำบลบางขุนไทร กลุ่มคนรักเมืองเพชร มูลนิธิสว่างสรรเพชญธรรมสถาน กลุ่มประมงชายฝั่งทะเลพื้นบ้านบางเก่า ชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติเพชรบุรี กลุ่มยายกับตา กลุ่มสหกรณ์เครดิตยูเนียน ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี สหกรณ์การเกษตรบ้านลาด เหล่ากาชาดจังหวัดเพชรบุรี เป็นต้น

3.1 เหตุที่ทำให้มีบทบาทเด่นชัด

บทบาทขององค์กรท้องถิ่น จะเด่นชัดมาได้ ก็ด้วยผลงานที่ปรากฏแก่สังคม ในสังคมทั่วไปของเพชรบุรี ประชาชนจะรู้จักองค์กร และบุคลากรท้องถิ่นที่มีผลงานที่เด่นชัด และสม่ำเสมอ ประเด็นนี้นับว่ายังไม่แน่ชัดนักว่าแต่ละองค์กรท้องถิ่น หรือบุคลากรท้องถิ่นแต่ละคน มีลักษณะอย่างไร แต่โดยทั่วไป ก็มีความเคลื่อนไหวผลัดเปลี่ยนกันอยู่ไม่ขาดสาย ในระดับสังคมท้องถิ่น

3.2 ความสัมพันธ์กับองค์กรอื่น

การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร รวมทั้งระหว่างบุคลากรท้องถิ่น และระหว่างองค์กรกับบุคลากร เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้กระบวนการประชาสังคมก้าวหน้าไปด้วยดี สิ่งเหล่านี้ โดยทั่วไปในท้องถิ่นเพชรบุรียังควรได้รับการปรับปรุง

3.3 อุปสรรคในการสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กรต่างๆ

สิ่งขัดขวางการสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กรต่างๆ เท่าที่ปรากฏจากการวิเคราะห์ ได้แก่ ขาดการประสานงาน ขาดเวลาที่จะร่วมกิจกรรมซึ่งกันและกัน รวมทั้ง เป้าหมายของงาน ความมุ่งหมายขององค์กร แตกต่างกัน

4. ความเข้มแข็งของชุมชน

ชุมชนเข้มแข็งนั้นมีมุมมองได้หลายมุม และมุมหนึ่งที่มักกล่าวถึงกันบ่อยๆ คือ การที่ต้องมิให้รัฐเข้ามาควบคุมกิจกรรมของชุมชนมากเกินไป รัฐพึงปล่อยให้ ท้องถิ่นได้เรียนรู้ สร้างสมประสบการณ์ของตน ตามกระบวนการประชาสังคม ตัวอย่างของแนวความคิดเช่นนี้ก็คือ เช่น ความคิดของสค กูรมะโรหิต ท่านผู้นี้ได้เสนอให้ใช้ระบบสหกรณ์ ซึ่งท่านเห็นว่าเป็นระบอบเศรษฐกิจแรงงานของประชาชน และจัดเพื่อประชาชน ไม่อยู่ใต้การบงการของรัฐ ประชาชนจับกลุ่มประสานกันในรูปแบบที่ราบรื่น ไม่มียอด กลุ่มสหกรณ์ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านทั่วราชอาณาจักรไทยเหล่านี้ จะไม่ยืนอยู่อย่างโดดเดี่ยว แต่จะเข้าสู่ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในวงจรของกิจกรรม และเกิดเป็นตาข่ายสหกรณ์⁴

การปลดปล่อยท้องถิ่นออกจากรัฐเสียบ้าง จะทำให้ท้องถิ่นสามารถรักษาวัฒนธรรมของตนให้ยืนยาวต่อไปได้ และทราบใดที่วัฒนธรรมท้องถิ่นยังมีลมหายใจอยู่ ประชาชนก็ยังจะหวังได้ว่า ชุมชนท้องถิ่นของตน จะได้อาศัยวัฒนธรรมท้องถิ่นนี้ เป็นรากเง่า สร้างหน่อ สร้างต้น ใบ และดอกผล เป็นความเข้มแข็งของชุมชนได้ต่อไป

วัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีลักษณะเฉพาะของเพชรบุรี นับเป็นส่วนที่เอื้อต่อการพัฒนาประชาสังคมเป็นอย่างยิ่งคงที่ บาทหลวงนิพนธ์ เทียนวิหาร นักพัฒนาชุมชนผู้มีอุดมการณ์ ในแนวคิดวัฒนธรรมชุมชน เห็นว่า “วัฒนธรรมชุมชน เป็นพลังผลักดัน การพัฒนาชุมชน ที่สำคัญที่สุด”⁵ หากประสงค์จะสร้างความเข้มแข็ง ให้แก่ท้องถิ่นเพชรบุรีต่อไป ก็ต้องส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นเพชรบุรีด้วย เป็นเบื้องต้น

5. วิสัยทัศน์เพชรบุรี

องค์กรท้องถิ่นเพชรบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับอนาคตของเพชรบุรีไว้หลายหลากมากมาย หากจะสรุปเรื่องนี้เข้าเป็นตารางให้เห็นชัดเจนขึ้น ก็จะเป็นดังต่อไปนี้

⁴ จักรทิพย์ นาถสุภา วัฒนธรรมไทยกับขบวนการเปลี่ยนแปลงสังคม หน้า 196

⁵ เล่มเดิม หน้า 173

ตาราง 9 ความหวังสำหรับเพชรบุรีในอนาคตขององค์กรท้องถิ่นเพชรบุรี⁶

ลำดับ	ความหวัง	จำนวนองค์กร
1	เป็นเมืองท่องเที่ยว	9
2	เป็นเมืองที่ปลอดภัย	4
2	สำคัญทางเศรษฐกิจ และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม	4
4	มีระเบียบ สะอาด	3
4	เป็นเมืองอุตสาหกรรม	3
6	พัฒนาการศึกษา	2

นั่นคือ องค์กรต่างๆ คาดหวังสูงมาก ว่าอนาคตของเพชรบุรี ควรจะเป็นเมืองท่องเที่ยว ที่ถูกรองลงมาในลักษณะที่ห่างออกไปไม่น้อย คือ หวังด้านความปลอดภัย เศรษฐกิจ ศิลปวัฒนธรรม จากนั้นจึงเป็นเรื่องความเป็นระเบียบความสะอาด และ เรื่องอุตสาหกรรม

ในส่วนของบุคลากรท้องถิ่น สิ่งที่ต้องการให้เพชรบุรีเป็นไปในอนาคต มีส่วนคล้ายคลึงกับความเห็นขององค์กรท้องถิ่นไม่น้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องທີ່ประสงค์จะให้เพชรบุรีเป็นเมืองท่องเที่ยว จึงกล่าวได้ว่า การเป็นเมืองท่องเที่ยว นับเป็นวิสัยทัศน์เบื้องต้นของท้องถิ่นเพชรบุรีโดยรวม อย่างแน่นอน สำหรับความต้องการให้เป็นไปในอนาคต ประเด็นอื่น ตามความเห็นของบุคลากรท้องถิ่นเพชรบุรี เป็นไปตามที่แสดงไว้ในตารางสรุปดังต่อไปนี้

⁶ ในตารางนี้ ความหวังขององค์กรท้องถิ่น ที่มีองค์กรระบุถึงเพียง 1 องค์กร จะมีได้นำมาใส่ในตารางนี้ ซึ่งมีเรื่องของให้บุคคลมีจิตใจดี ให้บุคคลมีส่วนร่วมแสดงความเห็นกำหนดทิศทาง ให้เป็นศูนย์กลางทุกด้านของภาคกลางตอนใต้ เป็นเมืองที่พัฒนาในทิศทางถูกต้อง มีศูนย์กิจกรรมประเพณีชัดเจน มีการกีฬา ปลอดภัยน้ำ ดึงองค์กรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และ ตั้งธนาคารหมู่บ้าน

ตาราง 10 ความหวังสำหรับเพชรบุรีในอนาคตของบุคลากรท้องถิ่นเพชรบุรี⁷

ลำดับ	ความหวัง	จำนวนองค์กร
1	เมืองท่องเที่ยว	12
2	เมืองวัฒนธรรม ประเพณี	9
3	สงบสุข ร่มเย็น	8
4	ปลอดภัยเสพติด	7
5	เศรษฐกิจดี	6
6	กินดีอยู่ดี	5
7	มีงาน ทำ	4
8	อัยยาศัยดี มีน้ำใจ	3
8	รักษาวัฒนธรรม	3
8	ปลอดภัยสิทธิ	3
8	ไม่เห็นแก่ตัว	3
8	เป็นเมืองทางการศึกษา	3
8	เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป	3
8	ปลอดภัยอาชญากรรม	3
8	สะอาด	3
16	มีความสามัคคี	2
16	ซื้อสัตย์	2
16	สำนึกในการเลือกผู้นำท้องถิ่น	2
16	ปลอดภัยมลพิษ	2

⁷ ในตารางนี้ ความหวังของบุคลากรท้องถิ่น ที่มีบุคลากรระบุถึงเพียง 1 คน จะมิได้นำมาใส่ในตารางนี้ ซึ่งมีเรื่องของความต้องการให้ผู้บริหารสนใจแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม การประหยัด การเคารพกฎหมาย เยาวชนเคารพผู้ใหญ่ การมีส่วนร่วมจัดการทรัพยากรท้องถิ่น ความรักและหวงแหนชื่อเสียงเมืองเพชร นักการเมืองมีคุณภาพ ความมีระเบียบ การส่งเสริมกีฬา เป็นเมืองอุตสาหกรรม เป็นเมืองเกษตรกรรม และน้ำไฟเพียงพอ

ลำดับ	ความหวัง	จำนวนองค์กร
16	แม่น้ำเพชรสะอาด	2

หากเปรียบเทียบผลการสัมภาษณ์ กับ การสัมภาษณ์และบุคลากรท้องถิ่นที่คณะผู้วิจัยได้จัดขึ้น จะเห็นได้ว่า ในแง่วิสัยทัศน์ ผลการสัมภาษณ์ สอดคล้องต้องกันเป็นอย่างสูง กับผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง วิสัยทัศน์เพชรบุรี ที่กลุ่มคนรักเมืองเพชร สถาบันราชภัฏเพชรบุรี และแผนความร่วมมือไทย-สหประชาชาติ ได้ร่วมกันจัดขึ้น ในวันที่ 16 - 17 ตุลาคม 2540 ผลสรุปของการสัมมนาครั้งนั้น กล่าวถึงความต้องการของสังคมเพชรบุรี ในอนาคตว่า ต้องการให้เพชรบุรีใน พ.ศ.2550 มีลักษณะเป็นเมืองดังต่อไปนี้

5.1 เมืองงาม

งดงาม ร่มรื่นด้วยสิ่งแวดล้อม สถาภูมิประเทศ ทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ ขึ้นฉ่ำด้วยสายน้ำเพชร และชุ่มชื้นด้วยป่าเขาถ้ำนาไพร

5.2 เมืองเข้มแข็ง

สามารถพึ่งตนเองได้ทางเศรษฐกิจ มีอาชีพมั่นคง มั่งคั่ง เชื้อมั่น และรู้เท่าทัน ความผันผวนของโลกและบ้านเมือง

5.3 เมืองอบอุ่น

มีความเอื้ออาทร มีน้ำใจ มีมิตรไมตรีต่อกัน มีความรักความผูกพันในครอบครัว ในชุมชน ร่วมกัน

5.5 เมืองวัฒนธรรม

มีวิถีชีวิตที่หลากหลาย ซึ่งมีคุณค่าในตัวเอง มีศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และโบราณสถาน ประวัติความเป็นมา ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของแผ่นดิน ซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญของการเรียนรู้ของคน อย่างต่อเนื่อง

5.6 เมืองคน

คนมีความเป็นพลเมือง รู้หน้าที่ที่มีความรับผิดชอบ เคารพในคุณค่าความเป็นคนด้วยกัน โดยมีศีลธรรมประจำใจเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวในการใช้ชีวิต

วิสัยทัศน์เพชรบุรีดังกล่าวนี้ เกิดขึ้นด้วยการระดมความคิดของบุคคลหลายท้องถิ่น หลายอาชีพ หลายวงการ เป็นสิ่งซึ่งกำหนดโดยท้องถิ่นเอง หากจะนำไปเป็นเป้าหมายของประชาสังคมเพชรบุรี ก็น่าจะเหมาะสมยิ่ง

ข้อเสนอแนะ

1.แนวทางในการประสานศักยภาพขององค์กรและบุคลากรท้องถิ่น มาใช้ร่วมกัน ในการพัฒนาประชาสังคมเพชรบุรี

ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้สามารถนำศักยภาพขององค์กร และบุคลากรท้องถิ่น มาร่วมกันพัฒนาประชาสังคมเพชรบุรี มีอยู่หลายส่วน ที่ประจักษ์ชัดว่าสำคัญ จะขาดเสียมิได้ คือประเด็นต่อไปนี้

1.1.การสร้างเครือข่ายประสานงาน

องค์กรและบุคลากรท้องถิ่นในประชาสังคมเพชรบุรี มีศักยภาพ และมีความพร้อมที่จะพัฒนาท้องถิ่นอยู่แล้ว สิ่งที่ต้องส่งเสริมต่อไปคือการประสานงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การประสานในลักษณะเครือข่ายที่สม่ำเสมอ และสร้างสรรค์

สิ่งที่ควรคำนึงถึงอย่างยิ่งในการสร้างเครือข่ายดังกล่าว ก็เช่นเดียวกับสิ่งอื่นๆ ที่ต้องการให้ยั่งยืนอยู่ในชุมชน คือต้องเป็นสิ่งซึ่งสร้างขึ้นเองในชุมชน มิใช่กำหนด หรือสั่งจากเบื้องบน หรือใครคนใดคนหนึ่ง ในการพัฒนาสังคมนั้น ศาสตราจารย์นายแพทย์ ประเวศ วะสี เสนอว่า ยุทธศาสตร์ที่ดีคือ ต้องลดอำนาจของข้าราชการลง อย่าให้ไปบดบังชุมชน ให้ชุมชนมีสิทธิ มีเสียง ที่จะวางแผน ที่จะตัดสินใจ ที่จะลงมือทำอะไรซึ่งเขาจะทำได้มากมาย โอนอำนาจคืนไปให้ชุมชน⁸

สำหรับเพชรบุรี สิ่งที่น่าสนใจ คือการเติบโตในลักษณะเครือข่าย ของกลุ่มคนรักเมืองเพชร องค์กรท้องถิ่นองค์กรนี้ เกิดขึ้นจากการพบปะพูดคุยกันอย่างไม่เป็นทางการ ส่วนใหญ่ของประเด็นเสวนาคือ เรื่องวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และการเมือง จากการพบ

⁸ จักรทิพย์ นาถสุภา วัฒนธรรมไทยกับขบวนการเปลี่ยนแปลงสังคม หน้า 180

กันบ่อยๆของคนจากหลายวงการที่อาศัยด้วยกัน ค่อยๆโตขึ้นเป็นกลุ่ม และขยายเป็นเครือข่ายไปในที่สุด ผลงานหลายชิ้นของกลุ่มคนรักเมืองเพชร มีใช้งานที่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งจะจัดทำขึ้นได้ แต่กลุ่มนี้อาศัยคุณสมบัติในลักษณะเครือข่าย จัดกิจกรรมเพื่อสังคมโดยส่วนรวมอย่างได้ผลมาแล้วหลายครั้ง เช่น เวทีประชาธิปไตย เวทีสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟูประเพณีเรือองค์ และการสนับสนุนกิจกรรมกินชีวิตแก่น้ำเพชรบุรี เป็นต้น

หากมีการเสริมเครือข่ายนี้ ด้วยสื่อต่างๆ และด้วยการจัดการที่เหมาะสม น่าจะเป็นส่วนสำคัญยิ่งที่จะดึงศักยภาพขององค์กร และบุคลากรท้องถิ่น ทั้งทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม ออกมาสร้างความเจริญร่วมกันได้ดี โดยมีต้องสร้างขึ้นมาใหม่ บำรุง บุกเบิก ปัญหา และอภิชาติ ทองอยู่ เห็นพ้องต้องกันว่า แนวการพัฒนาที่ถูกต้องคือ การพึ่งตัวเองทั้งทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม ซึ่งชาวบ้านมีมาแต่เดิมแล้ว⁹ เพียงแต่ส่งเสริมเครือข่ายในท้องถิ่นเพชรบุรีให้เข้มแข็ง ก็น่าจะสนองแนวความคิดดังกล่าวได้เป็นส่วนใหญ่

1.2. ประสานกิจกรรมและประสานประโยชน์กับหน่วยงานต่างๆ

ในส่วนนี้ หมายความว่า นอกจากการสร้างเครือข่ายสื่อสารความเข้าใจ ดังที่กล่าวถึงในข้อ 1.1. แล้ว ยังต้อง“ประสานประโยชน์” ด้วย หากเป็นไปได้ เพราะจะสร้างความร่วมมือกับหน่วยต่างๆ ได้มาก หากหน่วยนั้นๆ ประจักษ์ชัดว่าเป็นประโยชน์แก่กิจการของหน่วยนั้นด้วย ที่น่าจะเป็นรูปธรรมในการเอื้อประโยชน์ต่อกิจกรรมขององค์กรท้องถิ่น ก็เช่น การจัดกิจกรรมที่องค์กรและบุคลากรส่วนใหญ่สนใจทำอยู่ ซึ่งได้กล่าวถึงมาแล้ว เช่น งานสาธารณประโยชน์ งานเกี่ยวกับเยาวชน และศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมประเภทนี้หากจัดในลักษณะเป็นกิจกรรมร่วมกัน หลายๆ องค์กรนานาบุคลากร ก็จะเป็นประโยชน์แก่องค์กรและบุคลากรส่วนใหญ่ด้วย

1.3. ให้เกียรติซึ่งกันและกัน

ในกระบวนการประชาสังคม เป็นการสานสัมพันธ์ในแนวนอน มิใช่แนวตั้ง อย่างการบังคับบัญชาในระบบราชการหรือห้างร้าน การให้เกียรติซึ่งกันและกัน จะช่วยสร้างเสริมความมั่นคงแก่ประชาสังคมยิ่งขึ้น การให้เกียรติแก่ผู้ร่วมกิจกรรมทุกฝ่ายโดยเท่าเทียมกัน ย่อมทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน การที่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคล

⁹ จักรทิพย์ นาถสุภา วัฒนธรรมไทยกับขบวนการเปลี่ยนแปลงสังคม หน้า 179

หนึ่ง เกิดความรู้สึกว่า ถูกทอดทิ้ง ถูกหลอกมาใช่ แต่ไม่ได้รับการกล่าวถึง หรือไม่ได้รับเกียรติในที่สาธารณะเท่าเทียมผู้อื่น ย่อมทำให้ผู้นั้น หน่วยงานนั้น ละทิ้งกิจกรรมส่วนกลางไปในที่สุด

การคำนึงถึงเอกลักษณ์ และศูนย์รวมทางจิตใจ ดังที่แสดงไว้ในตาราง 2 ตาราง 3 ตาราง 5 และ ตาราง 6 ไว้ด้วยเสมอ ก็นับเป็นการให้เกียรติทางความคิดและจิตใจ แก่องค์กรและบุคลากรต่างๆได้

1.4.ให้โอกาสซึ่งกันและกัน

เสยห์ เกิดเจริญ ให้ความเห็นไว้ในการสัมมนาที่สถาบันราชภัฏเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2540 ว่า สังคมเพชรบุรี มีการใช้ “อหัมมัสย” ในการแก้ปัญหา ซึ่งจะทำให้ประสานความเข้าใจ ไม่เกิดความขัดแย้ง และแก้ปัญหาความรุนแรงได้ ซึ่งปัญหาความรุนแรงนี้ จะเป็นบริบทสำคัญที่จะต้องคำนึงถึง ในท้องถิ่นเพชรบุรี

ตัวอย่างของการให้โอกาสกัน หรือการใช้ “อหัมมัสย” ในการแก้ปัญหา เช่น เมื่อกลุ่มคนรักเมืองเพชร ประสงค์จะยื่นจดหมายเปิดผนึก ให้ ส.ส.เพชรบุรี สนับสนุนร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับ สสร. ตามที่สมาชิกรัฐธรรมนูญเพชรบุรี ได้ยื่นจดหมายไว้กับจังหวัดภาคตะวันตกอื่นๆแล้ว ทั้งๆที่ ส.ส.เพชรบุรีทั้ง 3 คน แสดงท่าทีไม่เห็นด้วย กับร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับนี้มาหลายครั้ง กลุ่มคนรักเมืองเพชร ได้ใช้วิธี ไปพบเพื่อแสดงเจตนา ที่บ้านและที่ทำงานของ ส.ส.ที่จังหวัดเพชรบุรี ก่อนจะไปยื่นเรื่องราวที่รัฐสภา เพื่อให้เข้าใจความมุ่งหมาย รวมทั้งแสดงความจริงใจ ผลที่เรื่องนี้ ออกมาในลักษณะไม่ขัดแย้งกันในท้องถิ่นส่วนหนึ่ง น่าจะเป็นด้วยวิธีการดังกล่าว

2.แนวทางการวิจัยประชาสังคมเพชรบุรี

เพื่อให้กระบวนการประชาสังคมในท้องถิ่นเพชรบุรีก้าวหน้ายิ่งขึ้น ควรมีการศึกษาวิจัยในประเด็นต่างๆดังต่อไปนี้อีกด้วย คือ

2.1.แนวทางสร้างเครือข่ายประชาสังคม

การสร้างเครือข่าย เป็นปัญหาของประชาสังคมเพชรบุรี ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงสมควรศึกษาวิจัยหาวิธีการที่เหมาะสมในการสร้างเครือข่ายดังกล่าวขึ้น

2.2.ความเหมาะสมของสื่อประเภทต่างๆ ในการพัฒนาประชาสังคม

ในโลกปัจจุบัน การใช้สื่อต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจ เพื่อประชาสัมพันธ์ เป็นเรื่องที่ต้องมีความเข้าใจ เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปด้วยดี และประหยัด เหมาะสม การศึกษาวิจัยในแนวทางนี้เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ควรส่งเสริม

2.3.การจัดการประชาสังคมอันเหมาะสม

จากการศึกษาภาคทฤษฎี และจากการศึกษาปัญหาจริงในท้องถิ่นเพชรบุรี พบว่า การจัดการเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้งานประชาสังคมสำเร็จได้ด้วยดี ดังนั้น หากมุ่งจะพัฒนาประชาสังคมเพชรบุรี ก็จำเป็นต้องศึกษาในเรื่องนี้ด้วย

2.4.ความเป็นมาของประชาสังคมเพชรบุรี

การศึกษาประชาสังคมเพชรบุรีในเชิงประวัติศาสตร์ จะเป็นบทเรียนและเป็นแนวทางการพัฒนาไปข้างหน้าได้เป็นอย่างดี เพราะเราอาจหาความเหมาะสมถูกต้อง กับบริบทของท้องถิ่น จากการศึกษาในเชิงนี้ได้.

บรรณานุกรม

- การศึกษา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ และจัดลำดับความสำคัญการลงทุน เพื่อแก้ไขปัญหา สิ่ง
แวดล้อมจังหวัดเพชรบุรี สำนักบริการวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2539.
- การสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง เพชรบุรี : พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรม สถาบันไทยศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2534.
- ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดเพชรบุรี ฝ่ายแผนงาน สำนักงานการศึกษาจังหวัดเพชรบุรี 2539
- ความฝันของแผ่นดิน พิมพ์ครั้งที่ 3 คณะศึกษา "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์" กรุงเทพฯ,
2540.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา วัฒนธรรมไทยกับขบวนการเปลี่ยนแปลงสังคม พิมพ์ครั้งที่ 3 สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2538.
- ชูชัย สุภวงส์ แนวคิด พัฒนาการ และข้อพิจารณาเกี่ยวกับประชาสังคมไทย หนังสือชุด
ประชาสังคมลำดับที่ 4 สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา กรุงเทพฯ 2540.
- ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ ประชาสังคม : พัฒนาการและนัยยะแห่งอนาคต หนังสือชุดประชา
สังคมลำดับที่ 3 สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา กรุงเทพฯ 2540.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์ "บทสัมภาษณ์ศาสตราจารย์ ดร.นิธิ เอียวศรีวงศ์" ประชาสังคมทรรศนะ
นักคิดในสังคมไทย มติชน กรุงเทพฯ 2540 หน้า 47-70.
- บรรยายสรุปจังหวัดเพชรบุรี ฝ่ายข้อมูลและติดตามประเมินผล สำนักงานจังหวัดเพชรบุรี
2539.
- ประเวศ วะสี "บทสัมภาษณ์ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประเวศ วะสี" ประชาสังคม
ทรรศนะนักคิดในสังคมไทย มติชน กรุงเทพฯ 2540 หน้า 3-36.
- เพชรบุรี สำนักพิมพ์สารคดี 2536.
- มนู อุคมเวช เพชรบุรีสมัยอยุธยาและรัตนโกสินทร์ตอนต้น วิทยาลัยครูเพชรบุรี จ.เพชรบุรี
2537.
- สน สีมাত্রัง จิตรกรรมฝาผนังสกุลช่างรัตนโกสินทร์ คณะกรรมการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2522.

สรุปข้อมูลสถิติที่สำคัญของจังหวัดเพชรบุรี สำนักงานสถิติจังหวัดเพชรบุรี 2540.

เอนก เหล่าธรรมทัศน์ อนุทินการเดินทางของความคิด : จาก “รัฐ” สู่ “อารยสังคม” และ “พลเมือง” หนังสือชุดประชาสังคม ลำดับที่ 2 สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา กรุงเทพฯ 2540.

Kobrin, Stephen J., “Back to the Future : Neomedievalism and the Postmodern Digital World Economy,” *Journal of International Affairs*, Vol.51 No.2, Spring 1998, pp.361-386.